Folia Magazine

weekblad voor HvA en UvA nr.04 18/09/2013

27 m² voor € 654

De opkomst van het luxe studentenwonen

WHAT IF...
YOU COULD WIN THE TRIP OF A LIFETIME?
Enter this global ideas competition and win the exciting opportunity to explore the world on a National Geographic Expedition.
Even the simplest of ideas have the power to transform lives and positively impact society. At Shell, we believe human ingenuity holds the key to unlocking innovative thinking across our society, now and for the future.
Shell Ideas360 is our way of fostering innovation to turn your ideas into reality. So here's your chance to work with Shell mentors and experts, be part of an international community of like-minded innovators and own your idea that could change the world.
Shell Ideas360
Register today. Submit your ideas now.
www.shellideas360.com/food

inhoud #4

Kamers zat 6

Als je het niet erg vindt om in de periferie van Amsterdam te wonen en diep in de buidel te tasten, valt het met dat gebrek aan studentenkamers echt wel mee.

‘Het is hier reuzengezellig’ 12

Bewoners van Kamp Westerbork schreven schrikbarend alledaagse berichten aan het thuisfront.

Spui25 voor 65-minners 18

UvA-debatcentrum Spui25 wil ook leuk zijn voor jongeren, oftewel: studenten

Bloedverwanten 20

HvA-studenten stuurden kiekjes in voor de tentoonstelling ‘Kijk! Mijn Familie’

en verder

de week/tweet/het moment/navraag 4-5 passie 11 opinie 16-17
Robbert Dijkgraaf 17 op de tong 25 overigens 27
Folia vond 28 promoties/hora est/Hadjar Benmiloud 29
Folia maakt kennis 30-31 Alie Boudount 33 prikbord 34-35 wasdom 36-37
stage 37 toehoorders 38 de lezer/deining 39

Folia op internet: www.foliaweb.nl FoliaWeb /Web.en.Magazine Foli

redactioneel

Spui25

Toen de universiteit vijf jaar terug met Spui25 begon, twijfelde ik of er wel ruimte zou zijn voor nog een debatcentrum in Amsterdam. Je had immers al – onder meer – Pakhuis De Zwijger, De Balie en de Rode Hoed. Maar Spui25 bleek een groot succes. Spui25 heeft echter een ‘probleem’. De gemiddelde leeftijd van de bezoeker is zestigplus; studenten komen er amper. Om het debatcentrum te verjongen is er nu Spui25 in spe. Het programma is samengesteld door studenten en belooft sprekers voor een jonge doelgroep. Waar het dus Spui25 voor de wind gaat, is het einde oefening voor De Lax, de enige (!) studentenkroeg die de HvA rijk was. Al vijftien jaar huisde studentenvereniging ASVL in de kelder van de Leeuwenburg, maar sinds kort is de ruimte ‘onveilig’. Tja. Zoals de UvA een Spui25 verdient, hebben HvA-studenten recht op een studentencafé. We zullen het hoofd studentenzaken van de HvA blijven volgen in zijn pogingen dit te realiseren.

Jim Jansen, hoofdredacteur *Folia Magazine,* jim@folia.nl, @jimfjansen (twitter)

de week

Het geheim van André Rieu

Zomaar wat vragen die de gemoederen bezighielden afgelopen week: gaat president Assad zijn chemische wapens onder internationaal toezicht stellen? Kies ik straks voor de iPhone 5S of de iPhone 5C? En natuurlijk: waar heeft André Rieu zijn succes eigenlijk aan te danken? Nu ja, misschien dat u zich dat laatste nooit heeft afgevraagd, maar vijf onderzoekers van de Universiteit Maastricht vinden de vraag interessant genoeg om zich de komende twee jaar mee bezig te houden, bleek uit een nieuwsbericht van het ANP. 'Waar Rieu komt, is het feest. Hoe kan dat toch?' aldus de projectleider van het onderzoek. De studie, die geheel in lijn met de muziek van de goedlachse violist de bombastische titel – tromgeroffel, vallende rozenblaadjes – 'Het geheim van Rieu' draagt, mag een half miljoen kosten.

Misschien dat Rieu met zijn opgewekte muziekspel ook voor wat vreugde in De Lax kan zorgen, het zuiphol van HvA-studentenvereniging ASVL, want daar is de sfeer inmiddels behoorlijk bedrukt. De toko moet dan toch definitief dicht van de HvA, omdat er – zo stelt de hogeschool – zo veel mis is met het pand dat de veiligheid niet meer gewaarborgd is. Wat er dan ineens mis is, dat wordt niet duidelijk. Naar een nieuwe locatie wordt gezocht, maar het lijkt er danig op dat de hogeschool De Lax, waar in het verleden weleens een opstootje plaatsvond, gewoonweg liever kwijt dan rijk is.

Betutteling, daar moet de nieuwe jongerenpartij Nieuwe Amsterdamse Toekomst van voormalig Asva-voorzitter Michiel Stapper ook niks van weten. De partij, die zich bij de aankomende gemeenteraadsverkiezingen beschikbaar stelt, vindt het bijvoorbeeld onzin dat je twee meter buiten de kroeg niet met een biertje mag staan.

De soap komt dan toch ten einde: de jongens en meisjes van De Lax moeten op zoek naar een nieuwe locatie, want de HvA sluit de deuren van de studentensociëteit voorgoed. Op 12 oktober organiseert de toko een laatste borrel voor oud-leden.

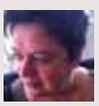
De stad moet geen openluchtmuseum worden, vinden ze, maar juist dynamischer. Te beginnen met de woningmarkt, want de woningvoorraad voor jongeren is veel te krap. Kijk, daar win je als partij vast zieltjes mee.

Onderwijsinstellingen worden tegenwoordig juist geacht om vooral éérlijk te zijn over hun opleidingen, en niet om koste wat kost de collegezalen vol te krijgen. Daarom nodigt de HvA vanaf dit jaar iedereen die zich voor een opleiding aanmeldt uit voor een verplichte 'studieactiviteit', zodat studenten een realistisch beeld van hun studie krijgen. Maakt onderdeel uit van een pakket waarmee het kabinet de hoge uitval door een verkeerde studiekeuze wil aanpakken. Geen slecht idee. Je kan het als student maar beter snel weten, als je straks geacht wordt een scriptie over het geheim van André Rieu te schrijven. Gijs van der Sanden

12 september 2013

tweet van de week

Marja ter Voort
@marjatv

Dochter naar #HvA gebracht met stoel. Kan dat arme kind tenminste zitten. O ja de stoel is versierd. Kom maar op met de studiepunten.
https://twitter.com/marjatv/

het moment

Studenten van het HvA-domein Techniek deden op 15 september met hun Solarboot mee aan de zonnebotenparade rondom het Amstelveld tijdens duurzaamheidsfestival ZonDag. Achter de lichtgewicht Solarboot zit een team van studenten Engineering, Design & Innovation en E-Technology. Vijf zonnepanelen op de boot zetten zonne-energie om in elektriciteit, die via een accu de elektromotor van de boot aandrijft. ||| tekst Adelaida de Cuba / foto Bas Uterwijk

navraag Hein Daanen

Hightech in de high fashion, daarmee gaat de nieuwste lector van de HvA Hein Daanen zich bezighouden. Als allereerste lector van het Amsterdam Fashion Institute (Amfi) is Daanen benoemd met de opdracht Fashion & Technology.

Best een verandering, van de bèta's van de VU naar de fashionista's op het Amfi?
'Dat ervaar ik inderdaad wel zo. Ik ben gewend om alles in getallen uit te drukken, terwijl hier veel meer gewerkt wordt vanuit emoties. Vorige week besprak ik met een nieuwe collega een onderzoek naar de verschillen in het modebeeld van wereldsteden. Ik zou dat aanpakken door in die steden heel eenvoudig bepaalde kleuren en kledingstukken te turven. Maar zij keken naar het gevoel dat op die plekken in de mode wordt uitgedrukt.'

Wat kan uw koele technologie dan toch bijdragen op dit instituut?
'Voor kleding is comfort natuurlijk bij uitstek van belang. En daar kan nieuwe techniek wel een groot verschil maken. Mijn onderzoek richt zich op vragen als hoe we de warmte- en vochthuishouding in kleding beter kunnen regelen.

Heeft u als mode-lector een plek op de eerste rij bij de Fashion Week?
'Dat heb ik niet bedongen bij mijn onderhandelingen. Maar afgelopen juli ben ik al wel een kijkje gaan nemen bij de show van het Amfi op de Amsterdam Fashion Week. En dat vond ik heel leuk.'

En de trends voor komend herfstseizoen, kan ik daarvoor ook bij u terecht?
'Nou, niet direct. Ik vind mode wel leuk, maar ben niet echt op de hoogte van wat hip is of gaat worden. Al denk ik wel dat steeds meer computertoepassingen in kleding verwerkt gaan worden. Bijvoorbeeld een riem die meebeweegt met trillingen van de muziek. En voor die techniek zullen de modespecialisten wel bij mij aankloppen. Maar dat is niet iets van één seizoen. Die kennis is een stuk duurzamer.' |||
Clara van de Wiel

Maar dan heb je ook wat

Terwijl studenten graag goedkoop willen wonen, worden er steeds meer luxe studentencampussen gebouwd. Projectontwikkelaren profiteren van de schaarste op de studentenwoningmarkt. En van verwende studenten. ‘Ik vind studentenhuizen vaak een beetje vies.’

tekst Hagar Jobse / foto’s Fred van Diem

‘Welkom. Je kunt je hier inschrijven.’ Met een grote glimlach verwijst een net geklede dame een jongen en zijn ouders naar de balie achter in de lobby van het hotel. Aan de voordeur hangt een grote bos ballonnen. Studenten lopen af en aan met koffers en verhuisdozen. In de modern ingerichte gemeenschappelijke ruimte hangt een groepje jongens onderuitgezakt op twee felgekleurde banken. In de kantine genieten ouders en kinderen samen van een broodje en een verse sinaasappelsap. Je zou het niet zeggen, maar dit is het nieuwste studentenhuis van Amsterdam. Want hoewel The Student Hotel, dat twee weken geleden voor het eerst zijn deuren opende, officieel geregistreerd staat als hotel, zijn de kersverse bewoners allemaal student.

GEEN HUURRECHTEN

Zeven jaar geleden kocht de Schotse vastgoedeigenaar Charlie MacGregor het voormalige Elseviergebouw in Nieuw-West om er een studentencomplex van te maken. Maar dan wel een op stand. Studenten krijgen namelijk niet alleen een kamer, maar kunnen ook gratis gebruik maken van de bibliotheek, de printer, de wasserette en de fitnesszaal. The Student Hotel in Amsterdam lijkt tot nu toe goed te lopen. Van de 707 kamers zijn er maar zestig niet verhuurd. En MacGregor verwacht dat deze binnen twee weken ook bezet zijn. ‘Ik krijg tien aanmeldingen per dag,’ verklaart hij. Waarom een hotel en niet gewoon een luxe studentencomplex? De reden is simpel: door zijn hotelvergunning is MacGregor niet gebonden aan het puntensysteem dat een maximumprijs vaststelt voor woningen. En daarvan maakt MacGregor optimaal gebruik. Voor een ‘budget’-kamer van 12 vierkante meter betaal je 595 euro inclusief. Voor een ‘suite’ van 23 vierkante meter 850 euro. Maar daarvoor krijg je volgens MacGregor een hoop terug. ‘Wij bieden veel extra voorzieningen die er niet

‘Het is niet de bedoeling dat ze hier vier jaar blijven’

zijn in normale studentenflats,’ legt hij uit. ‘Hier hebben studenten ook een eigen badkamer en studenten die voor de suite kiezen, hebben zelfs een eigen keuken.’

Studenten mogen maximaal tien maanden in The Student Hotel verblijven. *MacGregor*: ‘Het is niet de bedoeling dat studenten hier vier jaar wonen. Op die manier hebben we in de zomer de mogelijkheid om de kamers aan studenten te verhuren die hier een zomercursus komen doen. Bovendien zorgt het feit dat studenten maar kort blijven voor een open en bijzondere sfeer tussen de studenten onderling.’

MacGregor is niet de enige die de markt voor studentenwoningen heeft ontdekt. Studenten die wat meer luxe willen, kunnen tegenwoordig op genoeg plekken terecht. Volgend jaar opent een nieuwe studentencampus op de Zuidas zijn deuren en deze lente werden de eerste zelfstandige kamers, met eigen badkamer en keuken, van de Amstelcampus opgeleverd. Maar het meest spectaculaire studentencomplex is wel Campus Diemen Zuid waar 15 augustus de eerste studenten introkken. Ze kunnen hier voor 658 euro per maand, inclusief servicekosten, een zelfstandige woning van 27 vierkante meter met eigen keuken en badkamer huren. Aan de campus wordt nog volop gebouwd, maar het is de bedoeling dat er uiteindelijk onder andere een supermarkt, wasserette en stomerij, fietsenmaker, kapsalon, studentenuitzendbureau, klimmuur, basketbal- en voetbalveld, tennisbaan en huisartsen- en fysiotherapiepraktijk komen. De prijzen van deze nieuwe studentenwoningen stijgen ver uit boven de kosten van een gemiddelde studentenkamer in Amsterdam. Uit een onderzoek van nieuwssite Sargasso.nl en persbureau ANP blijkt dat Amsterdamse studenten inclusief servicekosten gemiddeld 493 euro betalen voor hun woning.

LIEVER GOEDKOOP

Wat is er gebeurd met de goedkope studentenkamer die nauwelijks groter is dan een bezemkast? Volgens de Nederlandse brancheorganisatie studentenhuisvesting Kences is er onder studenten

Charlotte Kindt in haar appartement op Campus Diemen Zuid

nog steeds behoefte aan goedkope en minder luxe woningen. Juist de laatste jaren zouden studenten steeds vaker bereid zijn op huisvesting te besparen. 'De afgelopen twee jaar is de vraag naar onzelfstandige woningen, waar je een keuken en toilet deelt, toegenomen,' legt woordvoerder Anneriek van Schie uit. 'Wij denken dat dat te maken heeft met de verslechterde financiële positie van studenten.' Waarom worden er dan zo veel dure campussen gebouwd? Volgens Van Schie lopen vastgoedeigenaren altijd een beetje achter op maatschappelijke trends. 'De bouw van veel van deze campussen is al jaren geleden gepland, terwijl die voorkeur voor goedkope woningen pas sinds kort zichtbaar is.'
Vastgoedmakelaar en initiatiefnemer van Campus Diemen Zuid André Snippe vindt het idee dat studenten het niet erg vinden om op een kleine kamer te zitten onzin en is ervan overtuigd dat het enkel ontstaan is uit nood. 'Ouders stellen tegenwoordig bovendien veiligheid erg op prijs,' zegt hij. En die veiligheid biedt Snippe. Op de campus komt een politiepost en er zal 24 uur per dag bewaking rondlopen op de campus in Diemen. 'Die bewaking is er trouwens niet alleen voor de veiligheid, maar zorgt ook voor orde op de campus,' legt Snippe uit. 'Zo willen we geen fietsen tegen de ruiten of posters op de ramen. Het moet er netjes uitzien. We willen uniformiteit uitstralen, daarom heeft elk appartement ook dezelfde gordijnen.'
'Tof hè,' zegt assetmanager bij Snippes vastgoedbedrijf, Lars van Engelen (28), terwijl hij tijdens een rondleiding de fitnessruimte laat zien. Hoewel de eerste studenten zich al in hun kamer hebben geïnstalleerd, zijn de meeste voorzieningen op de campus nog niet af. 'Daar komt de wijnbar,' zegt Van Engelen, terwijl hij wijst op een leegstaand pand. 'En daar het studentenuitzendbureau. Bij ons hoeven ze de campus niet meer af.'
Met natte haren en een handdoek om zijn nek wandelt vierdejaarsstudent Product & Design aan de HvA Milan Boerop (23) van de fitnessruimte op Campus Diemen Zuid naar zijn kamer een paar meter verderop. 'Ik krijg huursubsidie en betaal dus maar 350 euro,' vertelt hij. Het leven op een campus sprak hem in eerste instantie niet direct

Luxe studentencomplexen in Amsterdam

Campus Diemen Zuid 938 appartementen van 27 m^2 met eigen badkamer en keukentje. Prijs inclusief servicekosten en onbeperkt gebruik sportschool: 654 euro per maand. Na 23 recht op huurtoeslag.
The Student Hotel 707 kamers. Prijs: 595 - 850 euro inclusief servicekosten en fitnessruimte. Oppervlakte: 12 m^2 tot 23 m^2 inclusief eigen badkamer. De 'suite' heeft ook een eigen keuken. Maximale verblijfduur: tien maanden. Geen huurrechten en geen huursubsidie.
De Amstel Campus 154 zelfstandige studentenwoningen. Oppervlakte: 27 tot 33 m^2 inclusief badkamer en keuken. Huur: tussen 583 en 655 euro inclusief. Na 23 recht op huurtoeslag.

Milan Boerop in zijn appartement op Campus Diemen Zuid

Aankomende luxe studentencomplexen in Amsterdam

Onder de noemer Student Experience opent vastgoedbedrijf Verweij Mungra de komende twee jaar twee studentencampussen. In september 2014 gaat de 'Ravel Residence' op de Zuidas open: 800 zelfstandige woningen van 21 m^2 met een eigen keuken en badkamer. Deze woningen gaan rond de 600 euro inclusief kosten. Begin 2015 zal aan de Joan Muyskenweg het vergelijkbare AmstelHome, dat bestaat uit 600 woningen, verschijnen. Beide campussen worden voorzien van onder andere een lounge, een sportveld op het dak, een studentenuitzendbureau, een wasserette, studieruimtes, en bewaking. In allebei de complexen zal camerabewaking worden geïnstalleerd. Huurtoeslag mogelijk vanaf 23 jaar.

aan, maar inmiddels ziet hij er de voordelen van in. 'Het voelt een beetje als een grote familie.' Even later laat hij zijn kamer zien. Hoewel er al een bureau, bank, tweepersoonsbed en kast in staan, oogt de kamer nog steeds ruim. Voor vierdejaarsstudent rechten aan de HvA, Charlotte Kindt (22), is haar kamer op de campus nog een dure grap, maar als ze in december 23 wordt en huursubsidie aan kan vragen, is ook zij goedkoop uit. En dat is maar goed ook, want samenwonen met andere studenten ziet ze niet zitten. *Kindt*: 'Hier heb ik privacy, maar toch studenten in de buurt.' Toch wonen er ook veel jonge studenten die nog lang niet voor huursubsidie in aanmerking komen op de campus. 'Hun ouders, die de huur meestal betalen, spreekt vooral de veiligheid op de campus aan,' weet ook Lars van Engelen te melden.

KAMERTEKORT

Meer studentenkamers zijn in Amsterdam geen overbodige luxe. Uit een enquête van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) blijkt dat de hoofdstad een tekort van ruim 9000 studentenwoningen heeft. Hoe meer studentenwoningen erbij, hoe beter dus. Toch staat de Asva, de unie die de belangen van Amsterdamse studenten behartigt, kritisch tegenover de bouw van deze luxe studentencomplexen. 'Het probleem is vooral dat er een tekort is aan betaalbare kamers,' zegt voorzitter Esther Crabbendam. 'Studenten willen helemaal niet meer luxe,

> *'De veiligheid spreekt ouders aan'*

maar zijn gedwongen om op zoek te gaan naar duurdere oplossingen.' Vooral over The Student Hotel is de Asva-voorzitter kritisch. 'Omdat het officieel een hotel is heb je geen huurrechten en dus geen huursubsidie. Bovendien sta je na tien maanden weer op straat.' Maar ook Campus Diemen Zuid is volgens Crabbendam voor de meeste studenten te duur. 'Alleen als je huursubsidie krijgt, is het goed te doen.'
Maar de gemeente lijkt als het aankomt op

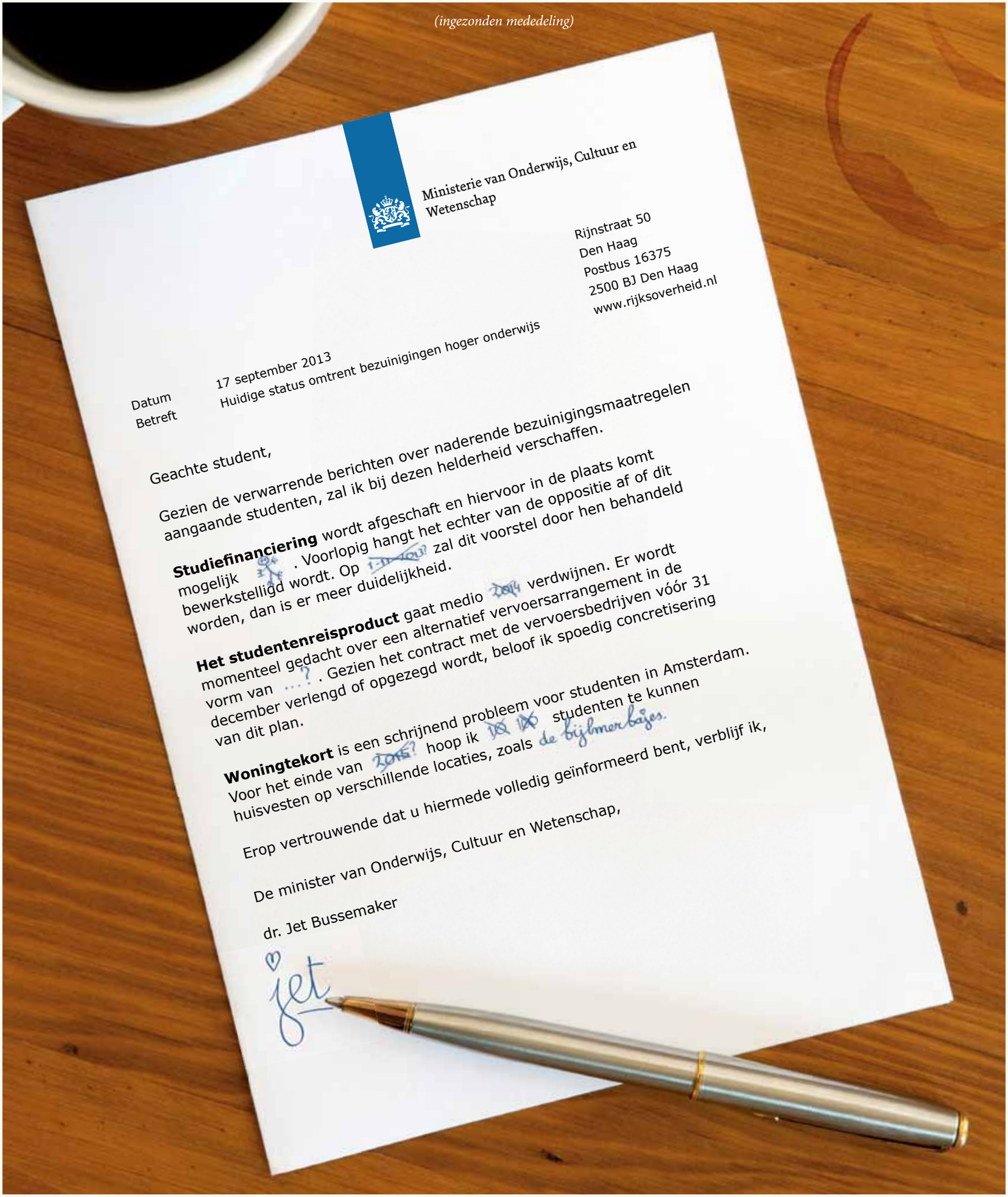
Marisa van 't Hoog in The Student Hotel

het bouwen van nieuwe studentenwoningen betaalbaarheid niet als criterium te hanteren. Er is een afspraak dat er tussen 2010 en 2014 in Amsterdam negenduizend studentenwoningen bij gebouwd zullen worden. Hierbij worden de woningen op Campus Diemen Zuid niet meegeteld, want die liggen in Diemen. De kamers van The Student Hotel worden wel meegenomen in de berekening. Studenten hebben dan wel geen huurrechten, volgens een woordvoerder van wethouder Wonen & Wijken, Freek Ossel, bouwen ze terwijl ze in The Student Hotel verblijven in ieder geval een netwerk in Amsterdam en een langere inschrijftijd bij studentenwoningweb op. Op het moment dat ze na tien maanden The Student Hotel weer uit moeten, zou het makkelijker voor hen zijn om een woning te vinden.
Eerstejaarsstudent International Business & Languages aan de HvA, Marisa van 't Hoog (22), legt voor een kamer van 19 vierkante meter in The Student Hotel maandelijks 650 euro neer. 'Ik vind studentenhuizen vaak een beetje vies,' antwoordt ze op de vraag waarom ze zo veel geld voor haar kamer betaalt. In tegenstelling tot veel andere studenten in het hotel, betaalt ze dat elke maand zelf. Karin Elderenbosch (44), moeder van student economie & bedrijfskunde Valentijn Elderenbosch (19), betaalt voor haar zoon, die even de omgeving aan het verkennen is, 'met liefde' 725 euro voor een kamer van 19 vierkante meter. 'Ik heb hier een goed gevoel bij,' zegt ze. 'Daar wil ik best iets extra's voor betalen.'
Maar hoeveel ouders zijn hiertoe bereid? Als antwoord op deze vraag knikt MacGregor tevreden in de richting van de overvolle kantine van The Student Hotel. Manager Partnership & Marketing Frank Uffen voegt daar nog aan toe: 'Studenten worden vaak over één kam geschoren, terwijl er veel verschillende studenten zijn met een verschillend budget. Dat geldt al helemaal voor buitenlandse studenten.' Ook Snippe ziet de toekomst voor Campus Diemen Zuid positief in. 'Er zijn duizenden studenten in Amsterdam op zoek naar een kamer,' zegt hij. 'Dat zie ik voorlopig niet veranderen.'

Waarom projectontwikkelaars investeren in luxe studentenhuisvesting

Volgens vastgoeddienstverlener Savills kan de groei van het aantal studentenkamers de stijgende vraag ernaar voorlopig niet bijhouden. Investeren in studentenwoningen is voor projectontwikkelaars dus aantrekkelijk. Zelfstandige studentenwoningen zijn rendabeler dan onzelfstandige studentenkamers. Woningen krijgen namelijk per aanwezige voorziening in de woning een aantal punten toegekend. Met het totaal punten wordt de maximaal toegestane huurprijs berekend. Bij een zelfstandige woning mag je per veertig punten maximaal 188 euro vragen, terwijl dit bedrag bij een onzelfstandige woning op 78 euro ligt. Zelfstandige woningen hebben een eigen toegang, toilet en keuken.The Student Hotel is, omdat het officieel een hotel is, niet gebonden aan dit puntensysteem.

(ingezonden mededeling)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 17 september 2013
Betreft Huidige status omtrent bezuinigingen hoger onderwijs

Geachte student,

Gezien de verwarrende berichten over naderende bezuinigingsmaatregelen aangaande studenten, zal ik bij dezen helderheid verschaffen.

Studiefinanciering wordt afgeschaft en hiervoor in de plaats komt mogelijk . Voorlopig hangt het echter van de oppositie af of dit bewerkstelligd wordt. Op zal dit voorstel door hen behandeld worden, dan is er meer duidelijkheid.

Het studentenreisproduct gaat medio verdwijnen. Er wordt momenteel gedacht over een alternatief vervoersarrangement in de vorm van . Gezien het contract met de vervoersbedrijven vóór 31 december verlengd of opgezegd wordt, beloof ik spoedig concretisering van dit plan.

Woningtekort is een schrijnend probleem voor studenten in Amsterdam. Voor het einde van hoop ik studenten te kunnen huisvesten op verschillende locaties, zoals .

Erop vertrouwende dat u hiermede volledig geïnformeerd bent, verblijf ik,

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Wil jij ook meer duidelijkheid over de bezuinigingsmaatregelen? Volg dan ASVA op **facebook.com/ASVAstudentenunie** of **www.asva.nl.**

ASVA studentenunie

passie

Gewichtheffen

JIM DE GROOT (21, student wiskunde, UvA) is verslaafd aan liften.

'Gewichtheffen is mijn tweede natuur. Dat ik licht en klein ben, is alleen maar een voordeel, want daardoor ben ik explosiever. Ik ben geen driftkikker, maar soms moet ik me wel kwaad maken om hele zware gewichten te liften. Het zwaarste dat ik tot nu toe heb gelift is 118 kilo. Rauwe muziek, zoals techno, helpt daarbij. Ik keer heel erg in mezelf. Als ik iets zwaars moet tillen dan ijsbeer ik een tijdje en dan begin ik als het ware te grommen. Je brengt de Bokito in jezelf naar boven. Op het moment dat ik hem *jerk*, boven mijn hoofd til, krijg ik een gevoel van overwinning. Als ik hem neergooi dan ben ik weer mezelf. Ik werk als vakkenvuller bij de Albert Heijn en ik merk dat ik dan op precies dezelfde manier door mijn knieën ga als tijdens het gewichtheffen. Ik ben totaal niet arrogant, heel veel mensen weten niet eens dat ik aan gewichtheffen doe. Ik heb ook nog nooit gevochten.

Ik heb mijn laatste zomervakantie twee weken geen gewichten getild. Toen werd ik wel chagrijnig. Gewichtheffen zit in mijn systeem, het is onderdeel van mijn persoonlijkheid. Je kan wel zeggen dat ik verslaafd ben aan trainen. De adrenaline die vrijkomt, werkt ongeveer als morfine. Daar krijg ik dan een kick van. Het is ook heel vet om tot het maximale te gaan. Mijn moeder maakte zich wel zorgen in het begin. Je kan bijvoorbeeld de halter op je luchtpijp laten vallen. Dan stik je. Maar mijn ouders zijn vooral trots op me.' tekst Adelaida de Cuba / foto Fred van Diem

Verhalen uit Westerbork

In Kamp Westerbork ging het dagelijks leven tijdens de Tweede Wereldoorlog 'gewoon' door. Kinderen speelden, kregen baantjes, en maakten vriendjes. Maar iedere dinsdag kon alles voorbij zijn. Marieke Buijs

'*Als ik morgen niet op transport ga, dan ga ik 's avonds naar de revue.*' Historicus Eva Moraal (31) trof deze haast absurdistische zin in een brief, geschreven door een jonge vrouw in Kamp Westerbork. 'Transport' was het gevreesde wekelijkse treintransport naar het oosten, 'de revue' de cabaret- en muziekvoorstellingen die door ingezetenen van Westerbork werden gehouden. De zin toont de wrange realiteit van Westerbork. Het leven kon ieder moment ophouden, maar ging tot die tijd 'gewoon' door.
Op zoek naar het persoonlijk perspectief doorzocht Eva Moraal voor haar promotieonderzoek de archieven van Westerbork en het NIOD op 'egodocumenten': brieven en dagboeken die mensen tijdens de oorlog bijhielden, maar ook memoires die overlevenden in de decennia na de oorlog schreven. Moraal spendeerde vier jaar in de archieven en verwerkte bijna tweeduizend bronnen tot een lijvig proefschrift dat schetst hoe mensen het leven in Westerbork ervoeren en hoe deze ervaring in de loop van decennia transformeert in een herinnering aan een bizar voorportaal van de dood.

POSITIEVE TOON

Moraal: 'In egodocumenten komen de kampingezetenen zelf aan het woord. De manier waarop iemand op eigen initiatief over gebeurtenissen schrijft, zegt veel over zijn beleving. Je kunt veel opmaken uit de keuzes die een auteur maakt: wat hij wel en niet beschrijft en op wat voor manier. Hoe verandert de beschrijving van een gebeurtenis van het moment dat hij wordt neergepend tot hij decennia na dato door een volwassene als herinnering wordt opgetekend? Dat was één van de hoofdvragen van mijn proefschrift.'
Daarbij vormen kinderen een bijzondere categorie. Tijdens de oorlog beschrijven zij in

> *'Ze hebben geen kind mogen zijn'*

brieven en dagboeken met name het alledaagse, ze leggen de nadruk op het normale. Kinderen lijken de situatie in het kamp als vanzelfsprekend te ervaren: school, vrienden, werk, sport en spel komen aan bod. Vaak is de toon positief of optimistisch: *'Ik ben gezond en wel hier aangekomen. Ik zit in een weeshuisbarak. 't Is hier reuzengezellig en het eten is best,'* schrijft de zeventienjarige wees Harry Spier vanuit Westerbork, twee maanden voordat hij in Sobibor aan zal komen en zal worden vergast.
Volgens Moraal komt die positieve toon niet door censuur of omdat mensen bang waren. De kampbewaking lette volgens Moraal alleen op 'aanwijzingen betreffende ondergedoken geld, ondergedoken mensen en militair nieuws'.
Veel jongeren schrijven ook enthousiast over hun werk. Puber Jenny Stern maakt trots melding van haar nieuwverworven baantje: *'Lievelingen, jullie kunnen me feliciteren, N.L. ik heb een nieuwe betrekking. En wel als 'dienstmaagd' bij boer Fledderus. Hoe klinkt dat?'*
Jongere kinderen hebben het in hun brieven vaak over school en sport: *'en toen is mevr en meneer Hoogstraat en 2 kinderen gekomen en nou hebben we met 6 kinder krijgen school en ik ook nu hou ik op Dag 16000 kusjes van Leo,'* schrijft de achtjarige Leo Meijer in een brief aan familieleden die nog thuis zitten. Ook in sportverslagen benoemen kinderen vooral het normale. *'We hebben vanmorgen gehandbald. Onze groep tegen een andere. We hebben gewonnen met 3-2. Nu stellen we een korfbalclub op. Verder is hier alles nog zo'n beetje hetzelfde.'*

Dat kinderen in het kamp veelal het alledaagse benoemen is bijzonder, want er er valt genoeg onalledaags en naars te melden. Gemiddeld zaten zo'n 5000 tot 10.000 mensen tegelijk in doorgangskamp Westerbork. De meesten van hen verbleven er maar enkele dagen, voordat ze naar de vernietigingskampen in het oosten werden getransporteerd. Maar zo'n tien procent bleef langer in het kamp omdat ze er werkten, onderdeel vormden van de kamporganisatie of

Kamp Westerbork. Joodse kinderen fabriceren speelgoed, foto: Beeldbank WO2 - NIOD

Kamp Westerbork, hoofdweg bij de grote barakken, op de achtergrond ketelhuis met schoorsteen, foto: Beeldbank WO2 - NIOD

als bijvoorbeeld halfjood of gemengd gehuwde een paar maanden respijt kregen voordat ze werden doorgestuurd. Voor hen vormde Westerbork een soort dorp. De ingezetenen sliepen met honderden in barakken, mannen gescheiden van vrouwen en kinderen. Kinderen onder de veertien gingen als het even kon naar school en kregen les van andere ingezetenen. Oudere jongeren moesten aan het werk als koerier, op het land of als hulpje in ziekenhuis of keuken. De hygiëne was slecht, luizen en ander ongedierte tierden welig en veel mensen werden ziek. Het ziekenhuis van het kamp groeide tijdelijk uit tot het grootste van Nederland. Contact met de buitenwereld was aan banden gelegd, slechts eens in de twee weken mochten de kampbewoners een brief schrijven. Maar het zwaarst van alles viel de immer voelbare dreiging van het transport, iedere week verdween een trein met zo'n duizend ingezetenen naar het oosten. Hoewel niemand wist dat het overgrote merendeel van de getransporteerden daags na aankomst in Auschwitz of Sobibor werd vergast, voelde men wel aan dat het transport niet veel goeds voorspelde. Volgens Moraal getuigt de relatief vrolijke toon van de schrijfsels en de nadruk op het alledaagse kampleven van de overlevingsdrang van de ingezeten kinderen: 'Doen alsof het leven heel normaal is, biedt houvast bij het omgaan met de stress en waanzin in het kamp. Dat is noodzakelijk om de moed erin te houden en door te kunnen gaan.'

VRIENDJES VOOR EEN WEEK

Voor die moed en hoop was ruimte, omdat de omvang van het drama dat zich aan het voltrekken was voor veel kampbewoners, en zeker voor kinderen, nog niet duidelijk was. De nazi's cultiveerden die hoop en onwetendheid met orde en geweldloosheid in het kamp en met fabels over de omstandigheden in de kampen in het oosten om te voorkomen dat verzet uitbrak. Westerbork werd namelijk grotendeels gedwongen bestierd door zijn bewoners. De duizenden ingezetenen werden door een handjevol SS'ers en zo'n dertig marechaussees bewaakt. Een pervers systeem van zoethoudertjes hield de meute mak. Door zich "onmisbaar" te maken voor het reilen en zeilen van het kamp, of anderszins in de smaak te vallen bij invloedrijke kampingezetenen konden ingezetenen een zogeheten Sperre krijgen, waardoor ze tot nader order van transport gevrijwaard bleven. *Moraal*: 'De belofte van een Sperre stimuleerde mensen niet bij de pakken neer te zitten. Dat optimisme schemert door in de brieven en dagboeken uit het kamp.' Na de oorlog is dat wel anders. In memoires benadrukken kindoverlevenden juist hoe absurd de omstandigheden in het kamp waren, hoe het kamp hun ontwikkeling heeft verstoord. De ontwrichtende werking van het allesbepalende ritme van de wekelijkse transporten naar het oosten komt geregeld aan bod. *'Natuurlijk hadden wij ook vriendjes en vriendinnetjes, maar*

(advertentie)

N8 PRESENTEERT

MUSEUMNACHT AMSTERDAM

ONTDEK 50 MUSEA

Info & tickets vanaf 2 oktober via:
museumnachtamsterdam.nl

2 NOV 13

Opvoering van de revue 'Auf der Heide Allein' in kamp Westerbork, circa 1944, foto: Beeldbank WO2 – Joods Historisch Museum

je moest er rekening mee houden dat het van een periode was van dinsdag tot dinsdag [de dag waarop tijdens zijn verblijf het transport naar het oosten vertrok, red.], elke week weer,' schrijft Jacobus Valk – die als negenjarig jongetje in Westerbork zat – in zijn memoires. De toen twaalfjarige Otto Kallus zag hoe zijn vader op transport werd gezet. *'Und das ist die letzte Erinnerung an meinen Vater: ein Mensch, den ich liebte, aber ich entdeckte es erst, als es zu spät war,'* schrijft hij later in zijn memoires.
Ook wat betreft het schoolleven richten kindoverlevenden zich in memoires juist op het abnormale. Ze beschrijven het gebrek aan regelmaat en de slechte voorzieningen. *'De school was een heel groot gebouw, misschien gebouwd als magazijn. Het was verdeeld in lokalen en de wanden reikten niet tot 't dak; je kon de kinderen in de nabije klassen horen. Ik heb geen idee wat we leerden,'* schrijft Abraham Stahl decennia nadat hij als tienjarige jongen in Westerbork zat. *'Van ons is de jeugd gestolen,'* concludeert Ab Caransa, die als tiener in Westerbork zat, in zijn memoires. *Moraal*: 'Kindoverlevenden gaan Westerbork anders beschrijven als ze volwassen zijn en inzien dat wat ze daar als kind hebben meegemaakt absurd en zeer ontwrichtend was. Ze hebben geen kind mogen zijn en voor dit feit was lange tijd na de oorlog geen oog.'

SCHULDGEVOELENS

Tegen het einde van het eigen leven gaan alle overlevenden ook steeds meer hun eigen rol in het kampleven bekijken en bepalen. De toen dertienjarige Benjamin Valk beschrijft bijvoorbeeld dat hij van zijn vader een rode biet kreeg, waarvan de helft voor zijn broertje was. Maar van de honger kon hij het niet laten de hele biet op te eten. *'Ik voel me een dief,'* schrijft hij. *'Nu nog.'* Terugkijkend voelen sommige overlevenden zich schuldig over hun 'geluk', bijvoorbeeld dankzij een Sperre die per definitie een plekje op transport vrijmaakte voor een ander. Andere toenmalige jongvolwassenen vragen zich af waarom ze niet in verzet zijn gekomen, of zijn ontsnapt. De gevangenen vormden immers een overdonderende meerderheid tegenover de leiding en bewakers. *Moraal:* 'In memoires proberen auteurs de lezer duidelijk te maken in wat voor waanzinnige positie zij zaten en ze proberen hun "levensverhaal" op zo'n manier te vertellen dat ze er vrede mee kunnen hebben. Door te benadrukken hoe het kamp je van je menselijkheid heeft beroofd, kun je eenvoudiger met jezelf in het reine komen.'

> *'Men maakte wat men er van maken kon'*

De vertwijfeling over het eigen handelen in het kamp wordt ook gevoed door later inzicht in de ernst en omvang van de genocide. Die stelt ervaringen in een ander daglicht. *'Omdat niemand het ergste vermoedde, maakte men wat men er van maken kon,'* verklaart Lex van Weren onder meer het bezoek aan de revuevoorstellingen later in zijn memoires. Het relatief geweldloze, alledaagse leven in het kamp, met revue, school en spel blijkt in retrospect een totale farce, een schijnrealiteit, in het leven geroepen om mensen zoet te houden in afwachting van hun vernietiging. De ontsteltenis daarover overvleugelt in memoires het idee van een relatief normale jeugd en leefwereld. *Moraal*: 'De revue bezoeken op de avond na het transport wordt grotesk wanneer duidelijk is geworden dat dat transport weer duizend kampgenoten de vernietiging in leidde.'

Eva Moraal promoveert 20 september op haar proefschrift 'Als ik morgen niet op transport ga, ga ik 's avonds naar de revue.' Kamp Westerbork in brieven, dagboeken en memoires (1942-2010).

Leve de Amsterdamse boekverkopers!

De boekverkopers waren veel belangrijker voor zeventiende-eeuws Amsterdam dan de VOC, betoogt Paul Dijstelberge.

illustratie Marc Kolle

Het staat bijna wekelijks in de krant: de rijken worden rijker, de armen worden armer en de middenklasse verdwijnt. Dat dat een slechte ontwikkeling is, ook voor de rijken, lijkt me wel duidelijk. Wat moet iemand met een miljardenvermogen op de Kaaimaneilanden? Dat superrijken bovendien slecht zijn voor de economie is een les die we van de geschiedenis kunnen leren. Je hebt als stad of land veel meer aan gewone, lokale bedrijvigheid. Om te zien hoe waar dat is, hoeven we alleen maar te kijken naar de Gouden Eeuw en in het bijzonder naar Amsterdam.

De Duitser Philip von Zesen publiceerde in 1664 een even dik als uitbundig boek over Amsterdam. Hij was toen al jaren inwoner. Zijn enthousiasme was terecht. In de jaren zestig van de zeventiende eeuw was de Gouden Eeuw over zijn hoogtepunt heen, toch liep de stadstaat Amsterdam nog altijd minstens honderd jaar voor op steden zoals London of Parijs. Uitsluitend stenen huizen, verharde schone, veilige straten, een humane sociale zorg, gevangenissen die hun tijd ver vooruit waren en een perfecte infrastructuur die de stad verbond met de andere Hollandse steden en het platteland – het waren de ingredienten van het 'Hollandse wonder'.

In zijn boek roemt Von Zesen de Amsterdamse boekverkopers. Dat waren er nogal wat. Ze bezaten ontelbare winkels en winkeltjes en zeker tachtig drukpersen. Bij elkaar waren er in Amsterdam minstens tweeduizend man (en vrouw) betrokken bij de productie en verkoop van bedrukt pa-

pier. Per dag bedrukten de drukkers ruim 100.000 vellen papier, meer dan vijfentwintig miljoen per jaar. De zeventiende-eeuwse drukpers functioneerde zoals de hedendaagse copyrette.
Met dat drukken werd veel geld verdiend. De omzet bedroeg ruim een miljoen gulden en de winst meer dan 200.000 gulden. Jaarlijks! Tel daar de omvangrijke handel in oude boeken bij op en je komt op getallen die vergelijkbaar waren met de winsten van de VOC – terwijl de jaarlijkse winsten van de boekhandels ook nog eens veel minder fluctueerden dan die van de VOC. Wat nog belangrijker is: dat geld kwam terecht bij

Met dat drukken werd veel geld verdiend

de lokale middenklasse. De winsten van de VOC kwamen ten goede aan een steeds kleinere groep van steeds rijker wordende aandeelhouders: de regentenfamilies. Dat geld leverde nauwelijks maatschappelijk rendement op. Er werd land gekocht en geïnvesteerd in staatsleningen. Het werd doorgeschoven naar volgende generaties die vaak alleen nog maar een beetje rentenierden.
Conservatieven wereldwijd zijn voorstander van belastingverlagingen voor de superrijken omdat hun rijkdommen via het *trickle downeffect* vanzelf bij de armen terecht zouden komen. Onze regenten laten zien dat dat nauwelijks het geval is. Natuurlijk: ze gaven geld weg, net als Bill Gates. We hebben er vele hofjes, zoals het beroemde Deutzenhofje aan te danken. Maar wie de waarde daarvan vergelijkt met hun totale vermogens moet wel concluderen dat het *multipliereffect* klein was. Het kapitaal kwam nauwelijks in omloop, maar werd doorgegeven aan volgende generaties die ervan rentenierden.

Als we daarentegen het vermogen dat Amsterdamse drukkers nalieten vergelijken met het kapitaal dat in hun bedrijven omging, zien we dat het economisch effect van het drukkersbedrijf groot was. Van iedere verdiende gulden kwam tachtig cent weer in de economie terecht. Het belang van de boekenindustrie was dan ook groter dan de hele VOC en WIC bij elkaar.

Voormalig premier Balkenende baarde in 2006 opzien met zijn oproep tot een VOC-mentaliteit. Die VOC was een mensenverslindende industrie. Elk jaar stierven duizenden op reis en in landen waar ze niets te zoeken hadden. De 'eerste multinational' vernietigde lokale culturen en pleegde genocide. In de achttiende eeuw werd er op los gefraudeerd door de regenten. Na het faillissement betaalde de staat de rekening. Nederland kreeg dankzij de VOC een koloniaal rijk dat uiteindelijk in bloedige moordpartijen ten onder ging.
Het was dus beter geweest als de premier had gezegd: 'Laten we een voorbeeld nemen aan onze zeventiende-eeuwse uitgevers.' Die veroverden de wereld met producten van de geest. Ze droegen bij aan de groei van de economie, aan ons beschavingspeil en aan dat van de wereld. Ze initieerden de moderne wetenschappen en de verlichting en maakten onze universiteiten wereldberoemd. Het kan geen kwaad om op te merken dat je als land óók in economisch opzicht meer hebt aan het bevorderen van cultuur dan aan het creëren van een belastingparadijs voor multinationals. Al was het maar omdat die vooral in het nieuws komen vanwege uitzinnige bonussen of omdat hun slaven in China wanhopig uit de ramen springen.

Paul Dijstelberge is docent boekwetenschap & handschriftenkunde en conservator bij de Bijzondere Collecties.

Dijkgraaf

NL Story

In de film *L.A. Story* speelt Steve Martin een excentrieke weerman die zo verveeld raakt van het voorspelbare weer in Los Angeles – vandaag zonnig, morgen zonnig, later in de week zonnig – dat hij zijn weerberichten dagen van te voren opneemt. In een beroemde scène plaveit hij wanhopig de kaart met magnetische zonnetjes.
Het Parool is een van mijn favoriete kranten, maar ik moet altijd aan Steve Martin denken als ik het weerbericht lees, of beter gezegd bekijk. De krant profileert zich als een Amsterdamse krant, trots op de *couleur locale*, en koestert de kleine verschillen. Daarom laat de weerkaart niet Nederland zien, of nog erger, Europa. Nee, we zien een smalle uitsnede van Noord-Holland, van IJmuiden tot Almere en van Zaandam tot Aalsmeer. Daarop is in groot detail het lokale weer weergegeven.
Op het exemplaar dat nu voor me ligt zie ik een regenwolkje en 17°C in Hoofddorp, een regenwolkje en 17°C in Diemen en een regenwolkje en 17°C in Weesp. U kunt dus gerust zijn. Als u de ringweg rondrijdt kunt u overal hetzelfde weer verwachten. Regen en 17°C, schat ik zo in.
Het wachten is op een kaart die het weer in alle stadsdelen weergeeft. Een hogedrukgebied in de Kinkerstraat wordt verdrongen door een depressie op het Mercatorplein, later gevolgd door opklaringen langs de Frederik Hendrikkade. Pas op voor die verraderlijke sneeuwbuien op de hoek van de Warmoesstraat en de Lange Niezel.
In ons hoofd zijn alle landen en steden ongeveer even groot, maar de werkelijkheid is anders. De stad Los Angeles overdekt gemakkelijk de hele Randstad en kent ongeveer evenveel inwoners (en hetzelfde aantal files). De staat Californië is tien keer zo groot als ons land. Vanuit een mondiaal perspectief zijn onze lokale verschillen volstrekt oninteressant. Nederland is een stadstaat. Groot-Schiphol. Met regen en 17°C. Robbert Dijkgraaf

Debatleiders in spe

Academisch-cultureel centrum Spui25 betrekt jongeren structureel bij zijn lezingen en debatavonden. Op 23 september organiseren de jongeren van Spui25 in spe hun eerste avond. ‘We willen een positieve bijdrage aan het debat leveren.’ tekst Joost Zonneveld / foto Rink Hof

Het onderwerp van de eerste debatavond georganiseerd door de jongerenredactieraad van Spui25 is meteen ambitieus, want de toekomst van de universiteit staat op het programma, vertelt Jesse Rutters (22), die momenteel een researchmaster Social Sciences aan de UvA doet. ‘Wij gaan avonden organiseren over onderwerpen die jongeren aanspreken,’ zegt hij, ‘en we willen een positieve bijdrage aan het debat leveren.’ Want in discussies over de toekomst van de universiteit ligt de nadruk wat Rutters betreft te veel op wat er allemaal fout gaat binnen de academische wereld. ‘Van onze sprekers willen we graag horen hoe de universiteit er over twintig jaar wél uit moet zien.’

BIJDRAGE VAN JONGEREN

Margot Dijkgraaf, directeur van academisch-cultureel centrum Spui25, dat inmiddels zijn zevende jaar ingaat, wilde al langer een meer structurele bijdrage van studenten en recent afgestudeerde jongeren. ‘We hebben hier avonden gehad die door studentenverenigingen georganiseerd werden. Daar kwamen heel veel jongeren op af. Maar het was te ad hoc, daarom hebben we een jongerenredactieraad opgezet.’ Maar zijn de onderwerpen die jongeren voor een lezing of debat kiezen anders? Volgens Dijkgraaf niet per se. ‘Onderwerpen als de toekomst van de universiteit of drugsgebruik hadden wij best al eerder kunnen programmeren, maar ik vind het belangrijk dat jongeren zelf aangeven op welke manier zij aan het maatschappelijke debat bij willen dragen.’

Toch speelt volgens recent afgestudeerd politicologe Eva Meesterberends (28) wel mee dat zij, net als de andere vier redacteuren, tegen onderwerpen aanloopt die jongeren bezig houden. ‘Wij gaan allemaal naar feesten en daar wordt ook drugs gebruikt. Maar in welke mate gebeurt dat nu eigenlijk? In hoeverre is dat onderdeel van onze jongerencultuur?’ Maandag 14 oktober staat dat onderwerp op de agenda.

‘Waar is de G500 gebleven? Wat heeft die beweging opgeleverd?’

‘Dan is het toevallig vijfentwintig jaar geleden dat xtc officieel verboden werd, waardoor er een extra aanleiding is om dat onderwerp te programmeren.’

De jongeren hebben een groslijst met mogelijke thema’s op de plank liggen. Zo ziet Meesterberends op een later moment een avond over de G500 wel zitten. ‘Dat is die groep van jonge, geengageerde Nederlanders die vinden dat het tijd is om de politiek te verjongen. Maar waar zijn die mensen gebleven? En wat heeft die beweging nu opgeleverd? Het lijkt mij erg interessant om daar eens op terug te kijken.’ Rutters ziet vanuit zijn interesse voor Urban Studies ook onderwerpen die jongeren aanspreken en bezighouden. ‘Want van wie is de stad eigenlijk? Amsterdam wordt steeds drukker en er spelen veel verschillende belangen. Jongeren willen een biertje kunnen drinken en zijn op zoek naar woonruimte. Maar toeristen of gezinnen hebben weer heel andere belangen.’ Dat een jongerenpartij mee gaat doen aan de gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam benadrukt de actualiteit van dit onderwerp.

ALTIJD ACADEMISCH

In het kiezen van hun onderwerpen krijgen de jongeren de vrije hand, zolang er maar, net als in alle activiteiten van Spui25, een academisch element in zit. De jarenlange ervaring van Dijkgraaf komt bij het organiseren van de avonden van pas. ‘Tien mensen op een podium zetten is niet verstandig en als moderator moet je je heel goed voorbereiden. Het belangrijkste is misschien nog wel goed luisteren op de avond zelf,’ somt Dijkgraaf een paar tips op. Voor de redacteuren van Spui25 in spe is het een mooie ervaring. *Rutters*: ‘Met een breder publiek over wetenschappelijke onderwerpen praten vind ik erg leuk.’ *Meesterberends*: ‘Ik hou van organiseren en voor mij is dit een goede manier om na mijn afstuderen bij de universiteit betrokken te blijven.’

Spui25

Spui25 is de plek in de stad waar wetenschap, cultuur en maatschappij samenkomen. Jaarlijks organiseert het centrum 220 inhoudelijk zeer diverse activiteiten. Onlangs hield de Belgische schrijver en wetenschapper David van Reybroeck de zevende Spui25-lezing over de noodzaak van democratische innovatie. In de komende maand staan onderwerpen als de euro, buitenaardse werelden en de grachtengordel op het programma. Spui25 presenteert binnenkort ook een digitaal magazine. Zie www.spui25.nl/programma.

Andere plekken voor jong debat

Spui25 is niet de enige plek in de stad waar studenten terechtkunnen voor het organiseren van een activiteit. Veel studentenverenigingen gebruiken cultureel centrum Crea om een lezing of debat te houden. Maar ook in De Balie, de Rode Hoed en het aan de VU gelieerde cultuurcentrum Griffioen vinden regelmatig activiteiten voor en door studenten plaats. Economiestudenten gebruiken de hal van hun eigen faculteit voor de debattenreeks Room for Discussion. En studentenblad *Babel* organiseert sinds kort avonden in samenwerking met het NRC Café.

Je geld of je leren

Diplomafabriek of kennisbedrijf, die tegenstelling staat centraal tijdens de eerste avond die de jongeren organiseren. Een van de sprekers is voormalig rector magnificus van de UvA Paul van der Heijden. Hij stelde onlangs in een interview dat wie bij de inrichting van universiteiten enkel uitgaat van het Bildungsideaal, leeft ‘in een wereld die niet meer bestaat’. Dat kan een interessante discussie opleveren met een van de andere gasten, VU-docent Boris Slijper. Hij is juist een fel tegenstander van het rendementsdenken aan universiteiten.

Eva Meesterberends en Jesse Rutters

Van je familie moet je het hebben

Een oproepje van docent Lisette Hilhorst aan eerstejaars HvA-studenten om hun favoriete familiefoto op te sturen volstond om honderden foto's opgestuurd te krijgen. Een kleine selectie.

Mats van Soolingen

De familiefoto van **NAOMI ERICH** (23): vriend Michael, moeder Esther, Naomi, zusje Jade en haar vriend Martijn voor het huis van de familie in Diemen.
'Iedereen staat uitgebeeld op zijn of haar manier; mijn vriend is fotograaf, mijn moeder is mijn moeder, mijn zusje is kapster en haar vriend Martijn is echt een feestbeest, die houdt van gezelligheid. Dat is trouwens ook typerend voor mijn familie: lekker gezellig!'

Ter gelegenheid van de Fotoweek 2013 heeft HvA-docent Lisette Hilhorst ruim duizend eerstejaarsstudenten gevraagd hun favoriete familiefoto in te sturen. De oproep sluit aan bij het thema van de Fotoweek: 'Kijk! Mijn Familie'. Met succes: ze kreeg honderden foto's toegestuurd. Schrijver dezes heeft een selectie mogen bekijken en de diversiteit is groot. Van spontane foto's tot hele scènes en van gek tot ontroerend. Toch stralen ze allemaal hetzelfde uit: een leuke familiefoto is onbetaalbaar.
De foto's worden van 16 t/m 27 september tentoongesteld in het Benno Premselahuis tijdens de HvA Fotoweek. Een vakjury kiest de drie beste foto's tijdens de opening op 19 september.
Kijk voor meer informatie op www.defotoweek.nl.

[boven] De familiefoto van **JORIEN JANSSEN** (22): vader Rob, moeder Astrid, broer Paul en schoonzus Saskia op de Eng (het hoogste puntje van Soest).
'Mijn familieleden wilden niet herkenbaar op de foto, dus ik moest iets anders bedenken. Nadat ik op Google naar trouwfoto's had gezocht voor inspiratie had ik al iets met bordjes in mijn hoofd, misschien ook wel door mijn grafische achtergrond. Later waren we aan het scrabbelen en toen was mijn idee compleet!'

[rechtsboven] De familiefoto van **MARIT DONDERS** (17): moeder Kirsten en vader Peter in de achtertuin bij het water.
'De spullen die bij mijn ouders staan staan symbool voor hun leven. Mijn moeder is erg creatief, houdt van tuinieren en zit graag met een kop thee te lezen. Mijn vader reist vaak voor zijn werk. De hoed draagt hij altijd op vakantie, ook al vinden wij dat het er niet uitziet, haha!'

[rechtsonder] De familiefoto van **JAMIE DE JAGER** (18): oma Ot, Jamie en moeder Jolanda in de tuin van oma Ot.
'Je ziet drie generaties die altijd lol hebben. De serieuze foto's hebben het dan ook niet gehaald, ik vond deze het leukst. Ik hou van fotograferen en op deze manier kon ik zelf de foto maken en er toch op staan. Het effect van de gekraste spiegel is ook wel leuk, dat werkt een beetje als een oud filter.'

De familiefoto van **FRITS VAN LIEMPT** (20): vriend Jorrit, vriend Len en Frits in de huiskamer van Jorrit.
'Ik heb me niet helemaal aan de opdracht gehouden, maar mijn vrienden zijn als familie voor me. We gaan binnenkort samenwonen in Utrecht. De spullen in de foto horen bij ons: de koptelefoon bij Jorrit, de microfoon bij Len en de camera bij mij. Ik liep al een tijdje rond met het idee om een foto als deze te maken.'

De familiefoto van **CHANTAL VAN ZWET** (18): Moeder Shirley en Chantal in België.
'Deze foto vind ik het leukste resultaat van een fotoshoot. De fotograaf kwam met het idee om foto's te maken op een plek waar allerlei gebouwen leegstaan. Zo gezegd zo gedaan, en dus reden we naar dit terrein in de buurt van Brussel. Ik vond het een heel toffe locatie!'

De familiefoto van **ESTHER VANE** (17): broertje Philip bij Castricum aan Zee.
'Ik vind dit een heel mooie foto van mijn broertje. Hij leunt tegen de borst van mijn vader. De foto is in december vorig jaar gemaakt tijdens een strandwandeling. Mijn ouders zijn uit elkaar, dus heb ik besloten om een foto te sturen waar alleen mijn broertje op staat. Ik heb er nog meer, maar vind deze het mooist.'

De familiefoto van **SHANNEN VERSTEEG** (18): oom Cor, vriend Charles (van nichtje Esmée), vriend Kevin (van Shannen), nichtje Esmée, nichtje Amber, vader André, moeder José en zus Rachel in de achtertuin.
'Iedereen is bezig op de foto, want ik heb een behoorlijk drukke familie. Je kunt geen normale foto van ze maken en ze blijven nooit zitten. Het kostte behoorlijk wat moeite om ze bij elkaar te houden. Uiteindelijk is-ie ook niet geworden zoals ik in gedachten had, maar daarom vind ik deze juist wel leuk. Lekker chaotisch!'

De familiefoto van **ANNA MEYER** (19): vader Dennis, broer Thomas, moeder Inez, Anna en zus Laura op de Veluwe.
'We waren op de Veluwe om de as uit te strooien van onze overleden hond Boj. Vroeger gingen we daar vaak een weekje weg met de familie. De vriendin van mijn broer heeft de foto gemaakt en ik vind de compositie geslaagd, zo met dat verschil in hoogte.'

De familiefoto van **LOES BAETEN** (20): nichtje Eef, nichtje Juul, nichtje Mees en Loes bij de locale visvijver in Zevenen.
'Portretfoto's vind ik in de meeste gevallen te stijf. Daarom wilde ik iets anders. Mijn ouders en broertje fotograferen lag ook te veel voor de hand, dus ik koos voor een foto met mijn nichtjes. We hebben een goede band en ze zijn als zusjes voor me. Ik heb zelfs hun poepluiers nog verschoond toen ze klein waren!'

(advertentie)

Hogeschool van Amsterdam

LET THE BATTLE BEGIN!

UITNODIGING RESEARCH BATLLE FINALE

Weet jij welke bijzondere onderzoeken er binnen de HvA gedaan worden?
Kom naar de finale van de Research Battle, laat je inspireren door de genomineerde onderzoeksprojecten van studenten en medewerkers. En stem mee.

Het programma bevat onder andere:
- filmpjes over het onderzoek en de voorrondes,
- pitches van de genomineerden,
- de jurybeoordeling (o.a. Carolien Gehrels),
- de prijsuitreiking voor de winnaars.

DATUM/LOCATIE
3 oktober, FLOOR (Kohnstammhuis), Wibautstraat 2-4

TIJDEN
16.30 - 17.00 uur: Inloop
17.00 - 18.30 uur: Finale en prijsuitreiking
18.30 - 19.00 uur: Feestelijke borrel

BEN JIJ ERBIJ?

www.hva.nl/research-battle

CREATING TOMORROW

op de tong

foto Mats van Soolingen

Little Collins

Eerste Sweelinckstraat 19F (Zuid)

Anti-katervoedsel van het beste soort. Little Collins adverteert er niet mee, maar een blik op de brunchkaart verraadt dat het daar om draait. Vier soorten Bloody Mary's – Original, Virgin, Mexicana en Tokyo – en veel vette hap. Maar geen doorsnee vette hap. Op het Engelstalige menu staan gerechten die je niet vaak ziet in Amsterdam: 'Home-made pork and fennel sausage with sweet tomato jus and garlic mash' (€ 10,50) en 'Coconut crumbled French toast with lemon curd and baked apple' (€ 8,25).

Disgenoot en ik hebben bewust de dag na een iets té gezellig diner gekozen voor een brunch. De Bloody Mary's lonken. Maar het calvinistische gevoel 'nog iets van de dag te moeten maken' doet ons cappucino (€ 2,50) en versgeperst sinasappelsap (€ 2,50) bestellen. Het meisje dat ons bedient legt uit dat de ongebruikelijke menu-opties met de eigenaars mee uit Melbourne zijn overgekomen. Onbewust kies ik een van de lichtere opties: 'Pickled pumpkin and balsamic pear salad with marinated buffalo ricotta and dukkah' (€ 9,50). Die is smaakvol. De pompoen is zoet, de marinade zuur, de ricotta lobbig en licht zout, en de dukkah (zie kader) geeft het bedje van rucola-radicchiosalade een nootachtige, kruidige smaak. De gekarameliseerde peer is donkerbruin en lekker zoet. Vriendin krijgt 'Corn and coriander fritters with bacon, sour cream and tomato chipotle chili salsa' (€ 9,75). Heel anders, maar ook een lekkere combinatie van zoetige fritters (beignets), frisse sour cream en pittige salsa.
Het smaakt goed. En toch heb ik het gevoel dat we niet alles hebben gehaald uit dit Little Collinsbezoek. De volgende keer ga ik op een écht verloren dag. Aan de Bloody Mary's en de huisgemaakte worst. Marieke Buijs

Folia Magazine ontvangt graag je restaurantrecensie en vergoedt bij plaatsing tot € 50,-. Maximaal 270 woorden, kaders zijn welkom, maar niet verplicht. Mail je recensie naar redactie@folia.nl. Stuur de originele bon naar *Folia Magazine,* t.a.v. Stephanie Gude, Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD, A'dam.

DUKKAH

Dukkah, van het Arabische woord voor 'stampen', is een Egyptisch bijgerechtje, een gevijzelde mix van kruiden, noten, zaden en specerijen. Munt, komijn, karwijzaad, hazelnoten, amandelen, sesam, koriander, oregano, peper en zout zijn veelvoorkomende ingrediënten, maar de precieze selectie en verhouding verschilt van kok tot kok en van familie tot familie. Je kunt het eten als brooddip, of gebruiken als smaakmaker in groentengerechten.

BLOODY MARY

De Bloody Mary is een van de meest omstreden cocktails. Dat er wodka en tomatensap in gaan, daar is iedereen het wel zo'n beetje over eens. Maar dan? Worcestersauce of bouillon? Tabasco, of piri-piri? Olijven of bleekselderij? Zwarte peper of cayennepeper? De meningen zijn verdeeld.
De cocktail is befaamd als morning-after-drankje. Inname van nieuwe alcohol blokkeert katerklachten.
Tijdelijk althans.

SWEELINCKSTRAAT

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562 – 1621) was componist, organist en muziekpedagoog. Het in 1878 opgerichte studentenorkest van de UvA is naar hem vernoemd. Het Sweelinckorkest wordt ieder jaar opnieuw samengesteld en bestaat uit tachtig studenten van Amsterdamse universiteiten en hogescholen. Zie www.sweelinckorkest.nl.

RECTIFICATIE De schrijver van de recensie van vorige week was Bob van Toor.

Folia maakt kennis...

...met Hanco Jürgens

historicus en Duitsland-specialist UvA

Woensdag 18 september tussen 16.00 en 17.00 uur in de **OBA** (Oosterdokskade 143)

Live te beluisteren op **AmsterdamFM**
(106.8 in de ether en 103.3 op de kabel)

Vanaf 19 september terug te luisteren op
www.foliaweb.nl

25 september • Esther Crabbendam
voorzitter ASVA

Hogeschool van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam
oba

Folia het platform voor hoger opgeleid Amsterdam
Amsterdam FM.nl de stem van de hoofdstad

WIN ÉÉN JAAR COLLEGEGELD!

Advieswedstrijd: Heb jij het beste advies voor de zorg? Dan win je **ÉÉN JAAR COLLEGEGELD** (€1.835)!

Je vindt alle informatie op:
WWW.75JAARSTUDENTENARTSEN.NL

Hogeschool van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam

Hogeschool van Amsterdam

FLOOR AGENDA

KOHNSTAMMHUIS, WIBAUTSTRAAT 2-4 | WWW.FLOOR.HVA.NL

HVA COLLEGECAFÉ 'DE EERSTE OOSTERPARKSTRAAT'

Vrijdag 20 september, 16.00 -17.30 uur

HvA CollegeCafé over de fototentoonstelling 'De Eerste Oosterparkstraat, beeld van een straat' met fotograaf Geert Snoeijer, journalist Irene Geerts en wethouder Nevin Özütok van Stadsdeel Oost. De tentoonstelling is te zien t/m 1 november.

FINALE VAN DE RESEARCH BATTLE!

Donderdag 3 oktober, 17.00 -19.00 uur

Tijdens de grote finale van de HvA Research Battle presenteren de 7 finalisten uit verschillende domeinen hun onderzoek in een elevator pitch. De finalejury selecteert de docent- en studentwinnaar en er is een publieksprijs.

SYMPOSIUM ONLINE HERINNERINGEN VANGEN

Vrijdag 11 oktober, 12.00 -18.00 uur

10 jaar online geheugens in Amsterdam. Georganiseerd door de Hogeschool van Amsterdam, het Amsterdam Museum, Geheugen van Oost en Geheugen van West.

STUDENTS THAT MATTER FILMFESTIVAL

Dinsdag 15 oktober, 15.00 -22.00 uur

Film, debat en heerlijk eten. In het kader van de samenwerking HvA-UAF (Stichting voor Vluchtelingstudenten) zijn er samen met Movies that Matter (onderdeel van Amnesty International) vier indrukwekkende films geprogrammeerd. De films worden toegelicht door experts. Presentatie: Dara Faizi (Toegang gratis).

CREATING TOMORROW

overigens

De directeur van Reclassering Nederland pleit ervoor de buurt in te lichten over de komst van een pedoseksueel.

Buurtbewoners hebben het recht te weten dat een ex-zedendelinquent in hun buurt komt wonen.

Damiaan Denys
hoogleraar psychiatrie

Louis Tavecchio
emeritus lector vraaggerichte methodiekontwikkeling

Sjoerd Repping
hoogleraar voortplantingsbiologie

Damiaan Denys

'Vanuit een abstracte overweging zou je zeggen: je moet de privacy van de ex-delinquent respecteren. Hij heeft geboet voor zijn misstap en verdient een nieuwe kans in de maatschappij. Dus niet de buurt inlichten, want dat belemmert zijn reïntegratie. Die overweging is eenvoudig als je zelf geen kinderen hebt. Maar die heb ik wel en ik zou absoluut op de hoogte willen worden gebracht. Kinderen zijn weerloos, te verleiden met snoep of mooie praatjes, als ouder wil je ze kunnen beschermen. Maar ook vanuit de psychiatrie is die nieuwe kans niet altijd terecht. Het gaat bij veroordeelde pedoseksuelen niet alleen om liefde voor kinderen, maar ook om seksuele drang. En seksualiteit is een van de sterkste instincten, mensen die daar in het verleden daadwerkelijk naar gehandeld hebben, kunnen zich blijkbaar niet beheersen. Dat geeft een slechte prognose. Sommige mensen zijn nu eenmaal niet te genezen, ook al is dat moeilijk te accepteren. Tegen Dutroux of Robert M. zijn alleen zeer ingrijpende maatregelen als chemische castratie of levenslange TBS opgewassen.'

Louis Tavecchio

'Mijn volwassen dochter waarschuwde me ertegen op de stelling te reageren: 'Stort je niet in dat wespennest, het ligt zo gevoelig.' Maar ik wil de discussie niet ontlopen. Hoe om te gaan met kindmisbruikers is een reële vraag. Maar ook een moeilijke, met beleidsmatige, morele en juridische facetten. Als ik er als pedagoog en grootvader naar kijk, dan is het risico op schade bij een potentieel slachtoffer te groot om ouders niet in te lichten. Dus zou ik zeggen: de buurt moet het weten. Maar ik ben daar niet onverdeeld gelukkig mee. Als ik me verplaats in de pedoseksueel, dan vind ik het moeilijk te verkroppen dat je mensen met een extreme seksuele geaardheid, of een stoornis – daar zijn de deskundigen nog niet over uit – stigmatiseert en isoleert. Maar het belang van het kind weegt zwaarder. Kinderen kunnen niet gelijkwaardig instemmen met zoiets complex als een seksuele handeling met een volwassene, dus zelfs als die relatief liefdevol geschiedt kan het tot blijvende schade leiden. Verzorgers moeten de mogelijkheid hebben een kind daarvoor te behoeden.'

Sjoerd Repping

'Interessant. Aan de ene kant voel ik als vader van drie jonge kinderen wel voor de stelling. Ik heb de onstuitbare neiging mijn kinderen te beschermen, omdat zij op mij zijn aangewezen om risico's in te schatten. Daarom roept een pedoseksueel in de buurt ook meer weerstand op dan iemand die bijvoorbeeld een moord heeft gepleegd. Als volwassene heb je het gevoel dat je jezelf wel kunt redden bij zo'n dreiging, maar je kinderen moet je daartegen behoeden.
Maar als je rationeel naar de situatie kijkt, dan kun je het niet met de stelling eens zijn. Uitgangspunt van ons justitieel systeem is dat iemand die een straf heeft uitgezeten en eventueel is behandeld pas terugkeert in de maatschappij als justitie de inschatting maakt dat dat verantwoord is. Als je de buurt inlicht over de komst van een zedendelinquent, ga je er dus van uit dat de persoon in kwestie nog een gevaar vormt. Iemand die vrijkomt moet met een schone lei kunnen beginnen. Het gaat in tegen een basaal recht op privacy als iemands verleden zo op straat komt te liggen.' Marieke Buijs

Folia vond

Kleine en grote nieuwtjes van buiten de poorten van de Universiteit en Hogeschool van Amsterdam. Zie ook foliaweb.nl/vond. samenstelling Jim Jansen

BALLEN

De grootte van testikels bepaalt mede hoe goed een man voor zijn kind zorgt. Grote ballen maken dat de man weinig aandacht aan zijn kind geeft, ontdekten wetenschappers van de Universiteit van Emory, hetgeen te lezen is in het vakblad *PNAS*. Deze ontdekking verklaart volgens de wetenschappers waarom sommige mannen nauwelijks zorg dagen voor hun kind.

STAPEL IN BELGIË

Ex-wetenschapper Diederik Stapel omschrijft zichzelf in een open brief aan de Belgische krant *De Morgen* als een geleerde die 'doldraaide, ontspoorde en vervolgens – begeleid door luid tromgeroffel, trompetgeschal – werd toegejuicht.' Hij reageert in de brief op de duizenden Belgische wetenschappers die via een petitie willen protesteren tegen onder andere de hoge publicatiedruk en bureaucratie. Stapels conclusie: de moderne universiteit is een fabriek, geen broedplaats.

TYPEMACHINES GERED

De typemachines van schrijver W.F. Hermans komen toch naar het Universiteitsmuseum in Groningen. Samen met de gemeente probeerde de universiteit de enorme collectie van 150 typemachines en andere snuisterijen te winnen in de wedstrijd van stichting Onterfd Erfgoed. Maar met slecht vier procent van de stemmen ging dat feest niet door. De collectie ging naar een boekhandel in Gent, maar de Belgische eigenaar wil de collectie best aan Groningen uitlenen.

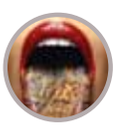
HARTPATIËNTEN

Optimisme kan het leven van hartpatiënten verlengen. Die conclusie trekken onderzoekers van de Universiteit van Zuid-Denemarken en de Universiteit Tilburg uit een vragenlijst voorgelegd aan zeshonderd patiënten. De kans op sterfte bleek bij optimistische patiënten 42 procent kleiner dan bij patiënten met een minder positieve levensinstelling. De verklaring hiervoor zoeken de artsen in het feit dat een optimistische instelling vaak samengaat met meer lichaamsbeweging.

REISPLANNERS

Mannelijke orang-oetans bedenken uren van tevoren waar ze naartoe zullen trekken en communiceren die reisplannen naar soortgenoten door in de voorgenomen richting te brullen, zo staat te lezen in *PLOS ONE*. Deze ontdekking deden ecologen van de Universiteit van Zurich aan de hand van de roepsignalen van vijftien mannetjes. Vrouwtjes kiezen er na zo'n roepsignaal voor om dezelfde kant op te trekken, terwijl ondergeschikte mannetjes zich uit de voeten maken.

TATTOO IS TABOE

Slecht nieuws voor pas afgestudeerden met een tattoo. Volgens de website studenten.net verkleinen zichtbare tatoeages de kans op een baan. De site baseert zich op onderzoek van de Schotse University of St Andrews, waarin managers tatoeages bestempelden als *vies* en *niet netjes*. De opvallendste quote uit het onderzoeksrapport: een zichtbare tattoo is zó schrikbarend, dat dit het eerste is waar een sollicitatiecommissie over praat als een kandidaat de deur uit is.

promoties

DINSDAG 24/09

10.00 uur: Sander Mooij – Theoretische natuurkunde
Effective Theories in Cosmology (Agnietenkapel)

12.00 uur: Narges Zarrabi – Computational Science
Complex Networks and Agent-Based Models of HIV Epidemic (Agnietenkapel)

14.00 uur: Felipe de Sousa e Melo – Geneeskunde
Colon Cancer Heterogeneity: Stem Cells, Signals and Subtypes (Agnietenkapel)

WOENSDAG 25/09

10.00 uur: Anouk Knops – Geneeskunde
Evidence-Based Surgery. Dissemination, Communication, Decision Aids (Agnietenkapel)

11.00 uur: Renée van der Leeuw – Geneeskunde
From Feedback to Action. Physicians' Teaching Performance in Residency Training (Aula)

12.00 uur: Ellard Hunting – Biologie
Shedding Light on Detritus. Interactions between Intervertebrates, Bacteria and Substrates in Benthic Habitats (Agnietenkapel)

14.00 uur: Wouter Lodder – Geneeskunde
Significance of Radiologically Determined Prognostic Factors for Head and Neck Cancer (Agnietenkapel)

DONDERDAG 26/09

10.00 uur: Anke Tijsen – Geneeskunde
MicroRNAs in Cardiac Diseases. The Devil is in the Details (Agnietenkapel)

12.00 uur: Sten Libregts – Geneeskunde
Immune Activation and Lineage Fate Decisions: Inducing a Shift of Program (Agnietenkapel)

14.00 uur: Chantal Carpentier – Scheikunde
Three-Dimensional Visualization of Contact Networks in Granular Material (Agnietenkapel)

VRIJDAG 27/09

10.00 uur: Paul Gruntjens – Financiële wiskunde
Essays on Mathematical and Computational Finance. With a View towards Applied Probability (Agnietenkapel)

11.00 uur: Yuhong Liang – Tandheelkunde
The Outcome of Root-Canal Treatments Assessed by Cone-Beam Computed Tomography (Aula)

12.00 uur: Tessa Verhoef – Taalwetenschap
Efficient Coding in Speech Sounds: Cultural Evolution and the Emergence of Structure in Artificial Languages (Agnietenkapel)

13.00 uur: Chenfeng Chen – Tandheelkunde
Zirconia-Reinforced Dental Restorations (Aula)

14.00 uur: Suzanne Jak – Psychometrie
Cluster Bias. Testing Measurement Invariance in Multilevel Data (Agnietenkapel)

Zie voor uitgebreide informatie www.uva.nl/nieuws-agenda.

hora est

Renée van der Leeuw, geneeskunde

25 september, 11.00 uur,
Oude Lutherse Kerk

'In iedere fase verzuip je'

Bevindingen 'Het grote plaatje: medisch specialisten die arts-assistenten in opleiding tot specialist (AIOS) opleiden zijn belangrijk voor de kwaliteit van patiëntenzorg. Patiënten zijn in goede handen bij AIOS, mits die goed begeleid worden. Om de kwaliteit van begeleiding te waarborgen is feedback van de AIOS op het functioneren van de opleider belangrijk. Daarbij moet de specialist de tijd nemen om goed naar feedback – en in het bijzonder specifieke verbetersuggesties – te kijken. De beste voorspeller voor het benutten van feedback door de specialist is namelijk het aantal verbetersuggesties dat hij of zij terugkrijgt.'

Leuk 'Te zien hoe medisch specialisten in vier jaar tijd een mentaliteitsverandering doormaakten. Eerst was het: "Feedback, lekker belangrijk!" Nu doen duizenden specialisten mee aan het feedbacksysteem.'

Moeilijk 'Zo'n promotie speelt zich in fases af. Eerst zoek je houvast: waar gaat het eigenlijk over? Dan slaat de paniek toe: ik weet niet genoeg! Daarna heb je overzicht, maar moet je inkaderen. En nu ben ik klaar en moet ik weer uitzoomen en m'n eigen koers uitstippelen. In iedere fase verzuip je. Dan ga je praten met vrienden, relativeer je het en achteraf blijkt het allemaal onderdeel van het leertraject.' ■■■

From Feedback to Action: Physicians' Teaching Performance in Residency Training

Hadjar

Beteken iets!

In *De Groene Amsterdammer* las ik een stuk van Timotheus Vermeulen, universitair docent cultuurtheorie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. De titel was 'Verlangen naar oprechtheid,' dezelfde titel als die van twee afzonderlijke recensies die eerder ook al in *De Groene Amsterdammer* verschenen. Dit ruikt naar een trend. En dat is precies waar het artikel van Vermeulen over ging: de hipster is dood. Dat schreef hij niet, maar het is wel wat ik als jongere uit zijn theorie concludeerde. Het tijdperk van het postmodernisme is voorbij, en we staan aan de voet van het meta-modernisme. Omdat het studiejaar net is begonnen en je net als ik misschien je geheugen nog even moet opfrissen, een korte samenvatting van de theorie van Vermeulen. Het postmodernisme, de tot voor kort dominante cultuurstroming, werd gekenmerkt door ironie, het afbreken van ideologieën en het strippen van betekenis. Vrij vertaald: de levenshouding van de gemiddelde hipster die in een expres nonchalant bijeengeraapte outfit tegen een muur leunend ironische tweets plaatst en besmuikt lacht om iedereen die in zijn of haar ogen het leven iets te serieus neemt (en dat zelf – ironisch genoeg! – dus ook doet, met die extreme angst om dingen te serieus te nemen, maar dat terzijde).
Maar de toenemende wereldproblematiek gaat niet meer samen met die nihilistische houding. Steeds meer schrijvers, kunstenaars, denkers en politici schreeuwen de laatste jaren om meer oprechtheid, meer echtheid en meer betekenis. Want in een welvarende westerse wereld is het goed en nuttig om overal vraagtekens bij te zetten en alles af te breken, door als Damien Hirst een schedel met diamanten te bezetten en zelfs van de dood een consumptieartikel te maken, maar anno 2013 is dat decadent. We moeten betekenis toevoegen aan de realiteit in plaats van haar ervan te ontdoen, want we moeten hoognodig 'iets' bouwen. Dus beteken 'iets.' De wereld wacht op onze revolutie. Ik heb er zin 'an! ■■■ Hadjar Benmiloud

Een echt instituutsdier

Deze week in *Folia maakt kennis*: historicus en Duitsland-specialist Hanco Jürgens over onder meer de aanstaande Duitse verkiezingen. tekst Dirk Wolthekker / foto Danny Schwarz

Wie het curriculum vitae van historicus Hanco Jürgens bekijkt komt al snel tot de conclusie dat we hier te maken hebben met een man die veel ballen in de lucht moet houden: Hanco is wetenschapper en onderzoeker, hij organiseert en bezoekt debatten en tentoonstellingen, is docent, programmamaker en is ook nog bezig met een promotieonderzoek. Collega's zeggen dat hij breed inzetbaar en flexibel is en dat hij in elk onderwerp wel raakvlakken ziet met zijn eigen interesses. 'Hij is zeer enthousiast en enthousiasmerend. Hanco is iemand die graag "ja" zegt en ontzettend veel dingen doet,' zegt hoogleraar cultuurgeschiedenis aan de VU Inger Leemans. In de jaren negentig zat ze samen met Hanco in een promotie-traject aan het Huizinga Instituut voor cultuurgeschiedenis. Leemans is al lang klaar met haar promotie, Hanco is nog bezig. 'Dat zegt misschien genoeg over hoeveel hij doet en hoe druk hij is.' Inmiddels is het proefschrift, over Duitse zendelingen in India in de achttiende eeuw, klaar en goedgekeurd en zal Hanco in de loop van dit collegejaar promoveren aan de Nijmeegse Radboud Universiteit. 'Twee jaar geleden zijn we met onze beide gezinnen op vakantie geweest naar een huisje in de Drôme. Het was reuzeleuk, maar Hanco werkte tussen de bedrijven door ook aan zijn proefschrift op zijn laptop en af en toe kreeg we een stukje te lezen.'

Harmen Jacob (roepnaam Hanco) Jürgens (Zaandam, 1966) is wetenschappelijk medewerker van het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA), een interdisciplinair kennisinstituut over Duitsland dat gelieerd is aan de UvA. Zo zag het er aanvankelijk nog niet naar uit toen hij de middelbare school verliet: hij begon met een studie fysische geografie aan de Universiteit Utrecht (UU). Maar na een jaar gooide hij het roer om en begon met een studie geschiedenis, ook aan de UU. We hebben het over het eind van de jaren tachtig, historische jaren voor heel Europa, maar vooral voor Duitsland omdat er een einde kwam aan de Koude Oorlog en aan de Duitse deling. Het lag dus misschien wel voor de hand dat hij koos voor een specialisatie in de Duitse geschiedenis. Zelf zegt hij over zijn fascinatie voor de oosterburen: 'Ik ben geïnteresseerd in de grote vragen van de geschiedenis, oorlog en vrede, macht en onmacht, armoede en rijkdom, traditie en moderniteit in lokaal en mondiaal perspectief. Als er een land is waar dit soort vragen samenkomen dan is het Duitsland. Niet alleen ligt het drama van de geschiedenis er voor het oprapen, ook zijn er ongelofelijk veel denkers, kunstenaars en politici die op het drama gereflecteerd hebben.' Zodoende is het zo vreemd dus niet dat hij uiteindelijk bij het DIA terechtkwam, waar hij sinds 2008 werkt. Hij is inmiddels getrouwd met tekstschrijver en actrice Maaike Schuilenburg. Samen hebben ze twee zoontjes.

'Hij is zeer enthousiast en enthousiasmerend'

Bij het DIA voelt Hanco zich als een vis in het water, als we zijn collega-onderzoeker Krijn Thijs mogen geloven. 'Hanco is een echt instituutsdier,' zegt Thijs. 'Hij kan strategisch denken, formuleren en manoeuvreren, hij is van heel veel markten thuis, heeft een heel groot netwerk, krijgt veel voor elkaar en is een bestuurlijk talent. Hij is iemand die ook in conflictsituaties heel soeverein kan blijven. Dat bewonder ik in hem. Ik zou zeggen: hij is

Folia maakt kennis

opgewekt, heel aardig en altijd *hilfsbereit* en toegankelijk. Maar aan de andere kant is hij af en toe ook een tikkeltje chaotisch, waardoor het soms lang duurt voordat de dingen "af" zijn. Hij shopt heel veel rond, bemoeit zich tegen alles aan. Duitsers kunnen dat mooi zeggen: hij kijkt "über sein Tellerrand", Hanco kijkt over de rand van zijn bord. Hij is het tegenovergestelde van een vakidioot.'

Zo iemand houdt zich dus niet alleen bezig met de achttiende eeuw, maar bemoeit zich ook met de deze week te houden Duitse parlementsverkiezingen. Hoe gaat het land om met de machtspositie die het nu heeft, gegeven het complexe verleden? En hoe vergelijkbaar is de Duitse politiek met de Nederlandse? Het zijn vragen waar Hanco zich mee bezighoudt. Ook de positie van Angela Merkel heeft zijn interesse. 'Zij koerst aan op continuïteit en vertrouwen in de bondsrepublikeinse politiek en staat in eigen persoon symbool voor het nieuwe Duitsland,' schreef hij in een bijdrage aan het boek *Het wonder Bondsrepubliek in 20 portretten*. 'Met de komst van Merkel is de Duitse samenleving veranderd en het zwaartepunt van het land naar het oosten verlegd.'

Folia Radio zendt op 18 september een interview uit met Hanco Jürgens. Aan de orde zullen komen de Duitse geschiedenis (vooral die van de Verlichting), de Duitse parlementsverkiezingen en de Duits-Nederlandse verhoudingen. Te beluisteren via Amsterdam FM, in de ether op 106.8 en op de kabel op 103.3, tussen 16.00 en 17.00 uur. Vanaf de volgende dag terug te luisteren via foliaweb.nl/radio. De uitzending is op zaterdagmiddag 15.00 uur terug te zien op Salto TV. Daarna via salto.nl.

65 jaar eigenzinnig

Op maandag 14 oktober viert Folia haar 65e verjaardag met een feestelijke bijeenkomst over journalistiek. Het jubileumnummer wordt uitgereikt aan Louise Gunning, (voorzitter van het college van bestuur UvA-HvA).

sprekers Barbara van Beukering (hoofdredacteur *Het Parool*), Alexander Rinnooy Kan (*Folia*-bestuurder), Peter Vandermeersch (hoofdredacteur *NRC*). Gesproken columns van *Folia*-columnisten Emma Curvers, Asis Aynan en lector journalistiek Piet Bakker.

presentatie *Folia*-hoofdredacteur Jim Jansen

Crea, Nieuwe Achtergracht 170, Amsterdam
14 oktober van 17.00 tot 20.00 uur

www.folia65jaar.nl

aanmelden verplicht, mail naar stephanie@folia.nl

CREA

illustratie Denise van Leeuwen

In deze serie beschrijft Alie Boudount het studiejaar 2002-2003, een periode waarin hijzelf en Nederland op drift waren.

Het jaar van Alie Boudount

Deel 3 Waarin ik besluit te stoppen met studeren.

Het meisje van de studentenadministratie vertelde dat ik voor het propedeusecertificaat bij mijn mentor moest zijn. In de gang van bedrijfseconomie was geen mens te bekennen. Het vertrouwde komen en gaan van docenten en vooral studenten had plaatsgemaakt voor stilte. Het viel mij nu pas op dat er kunst in lijsten aan de witte kunststofwanden hing. Of ik geschikt was voor de bedrijfseconomie wist ik niet, het eerste studiejaar had ik zonder problemen doorlopen, toch had ik besloten te stoppen. Ik moest iets anders gaan doen, een opleiding die niet in dit gebouw was gevestigd, zodat ik Roos niet zou tegenkomen. In een enkel kantoor was een docent aan het werk. De werkruimte van mijn mentor was halverwege de gang. Zijn deur stond open.

'Het is altijd hetzelfde liedje,' hoorde ik de studiebegeleider zeggen. 'Ze zijn in Nederland geboren, wonen hier en gaan hier naar school, maar blijven zo Marokkaans als de pest. 't Is godgeklaagd.' Ik verscheen niet in de deuropening en luisterde verder. 'We kunnen er weinig aan doen,' verzuchtte een andere mannenstem.

'Dat weet ik, maar het is achterlijkheid ten top.'

'Laat de collega's dat niet horen, want dan word je voor racist uitgemaakt.' 'Hoezo? Het is juist idioot dat we geen actie ondernemen. We weten dat die meid deze zomer wordt uitgehuwelijkt aan een of andere opgeschoten puber in Marokko, die ze niet wil, niet kent. Wat doen wij? Niets.' 'Zal ik je nog wat vertellen,' sprak mijn mentor op zachte toon, alsof hij het gevoel had dat iemand meeluisterde. 'Het zijn allemaal lafaards die Marokkaantjes. Stuk voor stuk een grote mond en mooi gekleed, wat zogenaamd voor autonomie en originaliteit staat. Ondertussen zijn het allemaal makke schapen die doodsbang zijn voor God en hun ouders. Achterlijk en depressief volk is 't. En wij, wij moeten hun idioterie slikken en ook nog normaal tegen ze doen. Wist je dat sommigen van die meiden tegenwoordig mannen geen hand willen geven?' 'Rob, het kan me eigenlijk niets schelen, joh.' Ik keek om, de gang in, deed geruisloos een paar flinke stappen naar achter, kuchte, liep en verscheen in het deurgat. 'Hoi Rob, stoor ik?' 'Dag Alie, hoe gaat het met je? Nee, hoor, helemaal niet, kom verder.' Bij ieder woord dat hij uitsprak, werd zijn gezicht roder.

'Ik… ik kom mijn propedeuse ophalen.' 'Oké, ga je naar de universiteit?' 'Nee, ja, ik ga emigreren,' zei ik zonder te weten waarom. 'Ik ga in Marokko wonen en islam studeren.' 'Islam?'

'Ja, aan de oudste universiteit van de wereld in Fes.' 'Oh, wat interessant, joh.' Robs hoofd was tomaatrood. 'Ja, ik wil me graag verdiepen in mijn geloof,' loog ik er verder op los.

'Ik wist niet dat je zo'n grote interesse had in de islam.' 'Misschien kent u me dan toch niet goed genoeg,' antwoordde ik, waarna ik gemaakt lachte.

'Ja,' deed hij even nep mee. 'Misschien niet nee. Wil je de feestelijke propedeuse-uitreiking in september niet afwachten?' Ik schudde van nee.

'Ok, even zien.' Op de gang bleef ik voor een pentekening staan. Mijn hart kletterde in mijn hals. Een Picasso-achtige moeflon op een rots keek mij recht in de ogen. Hij leek te vragen waarom ik mij de woorden aantrok en bewust tegen de mentor loog. Ik haalde mijn schouders op en liep weg.

Alie Boudount (Marokko, 1984) woont sinds zijn vierde in Nederland. Hij studeerde aan de HvA en de UvA. Hij is vrijgezel, woont in Amstelveen en werkt in Amsterdam als parkeerwachter.

prikbord HvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

DMR Urban Management

Urban Management van de HvA en stadsdeel Oost gaan de komende jaren samenwerken om vraagstukken uit het stadsdeel op te lossen. Het stadsdeel gaat daarbij naar alle waarschijnlijkheid als testlaboratorium gebruikt worden voor de studie. Zo willen Oost en Urban Management gaan bekijken hoe op IJburg yuppen en sociale huurders naast en met elkaar leven en hoe de leefbaarheid in bepaalde buurten van Oost ondanks minder investeringen toch op peil gehouden kan worden.

DOO Conferentie

Op woensdag 25 september organiseert het Kenniscentrum Onderwijs & Opvoeding een conferentie met als thema: 'How can we create the best environment for young children in a modern society?' Tijdens de dag zal worden ingegaan op hoe de dagelijkse opvang voor jonge kinderen op kinderdagverblijven, school en in eigen huis zo goed mogelijk georganiseerd kan worden. Sprekers zijn onder andere Ruben Fukkink en Louis Tavecchio. De ochtend duurt van 9.00 tot 13.00 uur en is gratis, aanmelding via het intranet.

DG Bestuursleden V&VN

Het studenten- en startersplatform van V&VN, de beroepsvereniging voor verpleegkundigen en verzorgenden, is op zoek naar bestuursleden. V&VN is er door en voor studenten verpleegkunde die nieuwsgierig en innovatief zijn om hun opleiding en beroep te willen verbeteren. Ben je een enthousiaste student en wil je je inzetten voor de belangen van studenten en starters binnen de verpleegkunde? Heb je twee uur per week over en wil je je netwerk vergroten? Kijk dan voor meer info op studenten.venvn.nl.

DBSV Public Health

De HvA gaat met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) samenwerken op het gebied van public health. Lea den Broeder van het RIVM-centrum Voeding, Preventie & Zorg gaat daarvoor als wetenschappelijk adviseur aan de slag bij DBSV. De samenwerking krijgt in eerste instantie vorm door een gezamenlijk opgezet onderzoek in de Amsterdamse wijk Nieuw-West. Bewoners worden daarbij begeleid en gestimuleerd bij het zelf onderzoeken van de gezondheidssituatie in hun wijk. Vervolgens worden zij begeleid bij het opstellen van plannen om die situatie te verbeteren.

HvA Studiekeuzecheck

Als onderdeel van de zogenaamde studiekeuzecheck gaat de hogeschool alle studenten die zich voor een opleiding aanmelden, uitnodigen voor een verplichte studieactiviteit. Toekomstige studenten moeten daardoor een realistischer beeld van hun opleiding krijgen en hun keuze zo kunnen 'checken'. Op dit moment wordt door de opleidingen gewerkt aan een plan over hoe de check eruit gaat zien. Eind oktober zullen de eisen per studie bekend zijn. Wel zullen alle checks in ieder geval bestaan uit een standaardvragenlijst en een verplichte studieactiviteit.

DT Social mediacafé

Op donderdag 26 september vindt de tweede editie van het social mediacafé plaats. Elke laatste donderdag van de maand organiseren de HvA en UvA dit café 's ochtends van 9.00 tot 13.00 uur, om studenten en medewerkers te helpen met vragen over sociale media. Deze editie zal zich richten op de vraag 'Hoe begin ik met sociale media?' De bijeenkomst vindt plaats in het museumcafé van Bijzondere Collecties op de Oude Turfmarkt 129 en is toegankelijk voor alle geïnteresseerden.

DEM Mentorprogramma

Ben je een student met een niet-westerse achtergrond en heb je moeite een eerste baan te vinden? Dan kun je een beetje hulp waarschijnlijk goed gebruiken. Shell Nederland, KPN, ABN-Amro, NS, KPMG en Echo (Expertisecentrum Diversiteitsbeleid) organiseren vanaf november 2013 een mentorprogramma voor studenten met een niet-westerse achtergrond die op zoek zijn naar een baan in het bedrijfsleven. De aanmelding loopt tot 4 november. Meer info vind je via www.echo-net.nl.

(advertentie)

prikbord UvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

Media Paradijs

Universiteitshoogleraar Louise Fresco krijgt vanaf volgende maand haar eigen televisieserie. In zes afleveringen trekt zij de wereld over op zoek naar de meest bijzondere grote en kleine ontwikkelingen op het gebied van landbouw en voedsel. Voor de serie *Fresco's Paradijs* gaat zij op zoek naar de wetenschap daarachter en naar de rol van de consument. Fresco trekt van Spitsbergen naar Mesopotamië, naar Umbrië, Noorwegen en Mexico. *Fresco's Paradijs* is vanaf 13 oktober zes zondagen achter elkaar te zien op Nederland 2. Zie ook www.human.nl/frescosparadijs.

FGw Journalistiek

Het Expertisecentrum Journalistiek organiseert naar aanleiding van Prinsjesdag het kennissymposium De Staat van Nederland. Deze expertmeeting voor journalisten en buitenstaanders zal op maandag 23 september plaatsvinden in de Stadsschouwburg. Zestien wetenschappers uit het hele land zullen de nieuwste feiten geven op hun vakgebied, het beleid van het kabinet-Rutte II beoordelen en de vraag opwerpen of de journalistiek voldoende ideeën heeft voor (tot nu toe gemiste) verhalen. Deelnemen? Mail naar projecten@expertisecentrumjournalistiek.nl.

FMG Mosse-lezing

De jaarlijkse Mosse-lezing ter bevordering van homo-, lesbische- en transgenderstudies aan de UvA wordt dit jaar uitgesproken door de minister van OCW Jet Bussemaker. De lezing vindt, in tegenstelling tot eerdere berichten, plaats op 1 oktober in de Rode Hoed. De titel van de lezing is 'Grenzen aan homo-emancipatiebeleid: burgerwacht of politieagent? Over de *red lines* van het homo-emancipatiebeleid' en gaat onder meer over de rol van het onderwijs in de voorlichting van jonge burgers over homoseksualiteit. Bijwonen via: kaarten@rodehoed.nl.

UvA Holding Nieuwe baas

Het CvB heeft Peter Krijnsen per 1 september 2013 benoemd tot directeur van de UvA Holding BV. Hij is ook directeur van de HvA Holding BV. Peter Krijnsen (1955) is de opvolger van Piet Scholten, die sinds 1 juli 1994 directeur was van UvA Holding BV en nu met pensioen is gegaan. Krijnsen is volgens het CvB een ervaren bestuurder die zijn sporen zowel nationaal als internationaal heeft verdiend. In zijn vorige functie bij VentureLab was hij verantwoordelijk voor het stimuleren van valorisatie en regionale ontwikkeling.

Eredoctor Andreaspenning

UvA-eredoctor en astronaut André Kuipers is door de gemeente onderscheiden met de Andreaspenning. De Amsterdamse ruimtevaarder heeft volgens de gemeente een grote prestatie geleverd op wetenschappelijk terrein. Burgemeester Van der Laan zei vorige week onder de indruk te zijn van het aanstekelijke enthousiasme en de grote energie die Kuipers tentoonspreidde tijdens zijn recente verblijf in het internationale ruimtestation ISS. De Andreaspenning gaat naar personen die voor Amsterdam een grote prestatie met een landelijke uitstraling hebben verricht.

UvA Samenwerking

De UvA, het AMC en het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) gaan samenwerken op het gebied van forensisch, medisch en wetenschappelijk onderzoek. Op 13 september ondertekenden collegevoorzitter Louise Gunning, AMC-bestuursvoorzitter Marcel Levi en NFI-directeur Tjark Tjin-A-Tsoi een overeenkomst voor de oprichting van het Co van Ledden Hulsebosch Centrum (CLHC). Met het CLHC willen UvA, AMC en NFI een bloeiend en internationaal erkend *forensic science*-programma in Nederland realiseren waarvan ook de masteropleiding Forensic Science deel uitmaakt.

UvA De Beste

De UvA is voor het vierde achtereenvolgende jaar de hoogst genoteerde Nederlandse universiteit in de QS World University Rankings. De UvA is vier plaatsen gestegen en bezet nu wereldwijd de 58e plaats. Vorig jaar stond de universiteit nog op de 62e plaats. De QS Ranking is een top 700, samengesteld op basis van onder meer scores voor onderzoekskwaliteit (citaties en peer review), de verhouding staf-studenten en het aandeel internationale wetenschappelijke staf en studenten. In totaal staan er zes Nederlandse universiteiten in de top 100.

FdR Rechtshulp

Stichting Wetwinkel Amsterdam is een vrijwilligersorganisatie van studenten die gratis rechtshulp verleent vanuit het bureau in de Oudemanhuispoort. Per 1 november zoekt men gemotiveerde rechtenstudenten met een redelijke juridische basiskennis om het team te versterken. Je loopt een keer per week spreekuur en wordt begeleid door advocaten. Ben je geïnteresseerd om ervaring op te doen door te adviseren, te bemiddelen en te procederen? Stuur dan voor 1 oktober je sollicitatie naar sollicitatie@wetwinkelamsterdam.nl. Zie ook: www.wetwinkelamsterdam.nl.

wasdom

Over de grote thema's

Thierry Baudet

Leeftijd 30 (geboren op 28 januari 1983)
Beroep Academicus, schrijver, jurist
Studie Rechten en geschiedenis (UvA)
Afgestudeerd 2006
Docent 'Wyger Velema, bij hem volgde ik wetenschapsfilosofie en dat vond ik een geweldig vak. Er ging een wereld voor me open. Wat is kennis, wat kunnen we weten, hoe komen oude teksten tot ons en hoe lezen wij die? Ik leerde er wat kritisch nadenken is.'
Locatie 'Het hofje bij de Oudemanhuispoort. Ik vind het dan ook erg jammer dat de rechtenfaculteit gaat verhuizen.'
Café 'In de laatste twee jaar van mijn studie kwam ik vaak in de Engelbewaarder op de Kloveniersburgwal. Met vrienden voerden we daar lange gesprekken over kunst en filosofie.'
Afknapper 'Ik heb een fantastische studietijd gehad en wist mijn weg binnen (en buiten) de universiteit goed te vinden, maar onder mijn medestudenten heerste soms een houding van "Moet je dit weten voor het tentamen? Nee? Nou laat dan maar." Alsof dat tentamen ertoe doet. Het gaat toch om de nieuwsgierigheid?'

Wil je Thierry Baudets nieuwe boek *Oikofobie* winnen? Ga dan naar www.foliaweb.nl/prijsvraag.

Hij studeerde rechten en geschiedenis en werd academicus, schrijver en jurist: Thierry Baudet. tekst Julie de Graaf / foto Bob Bronshoff

'Ik wilde graag de wereld begrijpen en dan begin je toch bij het verleden; ik begon met geschiedenis aan de UvA en ging er na een jaar ook rechten bij doen. Rechten geeft je een goed beeld van hoe dingen geregeld zijn in Nederland. Daarnaast leer je bij rechten echt een punt maken, iets wat ik bij geschiedenis miste. De studies vulden elkaar goed aan: bij geschiedenis vond ik de historische achtergrond en cultuur-historische context die ik zocht en bij rechten de training om een redenering op te zetten en tot een conclusie te komen.

In het laatste jaar van mijn studie volgde ik een keuzevak bij de afdeling rechtsfilosofie van de Universiteit Leiden. Het ging over de Franse denker Alexis de Toqueville en werd onderwezen door Andreas Kinneging. Ik vond daar alles wat ik wilde doen: grote boeken lezen van grote denkers en de implicaties daarvan voor het heden bespreken. Een wereld ging voor me open. Je leest de krant en dan denk je dat de actualiteit het meest ingrijpende is wat er in de wereld gebeurt, maar nu las ik een boek uit 1830 en ontdekte dat de schrijver alles al voorzien had. En niet alleen wat er nu gebeurt, maar ook wat er over twintig jaar zal gebeuren. Echt een belevenis. Het op die manier lezen van denkers als Aristoteles, Plato, Hegel en Toqueville gebeurt eigenlijk alleen aan de Rechtenfaculteit Leiden. Toen ik na het behalen van mijn master rechten en bachelor geschiedenis een promotieplaats bij rechtsfilosofie in Leiden voorbij zag komen, hoefde ik dan ook niet lang na te denken.

Inmiddels ben ik gepromoveerd, schrijf ik boeken en geef ik les aan de Universiteit Tilburg. Daarnaast meng ik me in het publieke debat. Veel andere wetenschappers zijn minder bezig met het uitdragen van hun werk. Er heerst behoorlijk kuddegedrag in de Nederlandse academische wereld, waardoor men het moeilijk vindt om gewaagde analyses te maken. Velen zijn bang om hun kop boven het maaiveld uit te steken. Daarnaast kunnen veel academici niet zo goed schrijven. Dat noemen ze "academisch taalgebruik", maar het is gewoon *slecht* taalgebruik.

Ik heb als promovendus voor een breed onderzoek gekozen en keek naar hoe Europese eenwording en multiculturalisme de nationale staat hebben verzwakt. Ik denk dat generalisten heel belangrijk zijn in de academische wereld: mensen die grote vragen durven te stellen, grote thema's durven te verbinden en stelling durven te nemen. Daarnaast heb ik veel tijd besteed aan het trainen van mijn schrijf- en spreekvaardigheid, zodat ik mijn onderzoek en ideeën zo helder mogelijk kan overbrengen. Ik denk dat het goed is om je gedachten toegankelijk te maken en vind zelfs dat het je plicht is als academicus. Daarom ben ik een tijd columnist geweest voor *NRC Handelsblad*, heb ik twee boeken geschreven over conservatisme en is mijn proefschrift uitgegeven. Begin september verscheen mijn nieuwe boek: *Oikofobie, de angst voor het eigene*. Daarnaast geef ik veel spreekbeurten en lezingen door het land, waardoor ik met allerlei mensen uit verschillende *walks of life* kan praten. Ik doe nu echt wat ik wil doen, en ik hoop dat ik dat ook in de toekomst kan blijven doen.'

stage

Kirsten van Popering (22 jaar)
Studie Media, informatie & communicatie
Stage Sterren.nl (Tros)
Verdiensten 300 euro
Beoordeling ✪✪✪✪✪

'Ik vond deze stage via de website Mediastages en wist meteen dat het wat voor mij was. Ik heb altijd al wat met BN'ers gehad, als ik door Amsterdam loop spot ik ze meteen. Toen ik solliciteerde werd ik aanvankelijk afgewezen. Ik baalde er vreselijk van, maar twee weken later kreeg ik alsnog een telefoontje dat de gekozen kandidaat zich had teruggetrokken en mocht ik alsnog op gesprek komen.

Ik ben nu nog vooral bezig om me de redactie en het systeem eigen te maken. Om nieuwtjes op het spoor te komen houden we de hele dag Twitter goed in de gaten. Onze redactie is vrij klein: in totaal hou ik met twee collega's de website bij en er is nog een apart team dat de radio- en televisieuitzendingen produceert. Op vrijdagmiddag staat onze radioshow geprogrammeerd en daar hoort altijd een borrel bij. Zo heb ik laatst een praatje gemaakt met Frans Bauer en dat is toch wel echt heel leuk, maar uiteindelijk zijn het allemaal gewoon mensen. Zelf heb ik nog geen BN'ers geïnterviewd, maar dat gaat nog wel gebeuren. Het liefst zou ik dan Jan Smit of Nick en Simon spreken. Mijn stage duurt gelukkig bijna een halfjaar dus voorlopig zit ik hier nog wel even.' Maartje Geels

toehoorders

Hoorcollege Beeldmateriaal (forensisch onderzoek) door gastdocent Erik Boerboom, woensdag 11 september, 13:40, Leeuwenburg. tekst en foto's Adelaida de Cuba

Inhoud: top secret
Aantal CSI-referenties: 1
Scrabblewoorden: encryptie, de kooi van Faraday

De spanning is even te voelen in het lokaal (en dat is niet vanwege het feit dat het 11 september is). De docent vertelt voor het college dat er niets mag worden opgenomen, vanwege de 'gevoelige informatie'. Er wordt door de organiserende docent nog eens benadrukt dat er, bijvoorbeeld via sociale media, absoluut niets mag uitlekken dat tijdens het college besproken is. De gastdocent vandaag is Erik Boerboom, teamchef Digitale Expertise.
Hij weet zijn publiek te pakken door de studenten meteen te testen op parate kennis. Een bloederige foto van een dode vrouw op een metrostation komt tevoorschijn op het scherm. 'Welke elementen zien we hier?' Een scherpe student weet er zonder moeite een paar op te noemen: 'Smartphone, GPS en beveiligingscamera's.' Natuurlijk is dit vaste prik voor de studenten, maar dit is toch wel een afbeelding waar de Kijkwijzer flink wat symbolen achter zou zetten.
Digitale informatie kan in principe nooit verwijderd worden. Zo duiken er tijdens een onderzoek soms afbeeldingen of W ord-bestanden op internet op die aanvankelijk verwijderd waren. De docent toont een Google Maps-afbeelding die hij tijdens zijn onderzoek heeft gevonden en waarmee een terroristische aanslag voorkomen kon worden. *Erik Boerboom:* 'Als onderzoeker heb je dan een jubelmomentje, hoor'.
Ondanks de beladenheid van het onderwerp moeten de studenten toch even gniffelen om de woordkeuze van de docent.
De studenten krijgen beeldmateriaal te zien dat essentieel bewijsmateriaal zou kunnen vormen van een waargebeurde (en nog onopgeloste) misdaad. In teams bespreken ze de casus. 'Wie hadden allemaal toegang tot de locatie waar beide lichamen op verschillende dagen zijn gevonden? Het moet haast een medewerker van het bedrijf zijn geweest, voor zulke deuren bestaan geen lopers.' Het zijn al bijna volleerde onderzoekers.

Lisa Androg
(21, Forensisch Onderzoek)

'De les ging vrij snel, maar dat zijn we wel gewend. Ik vond de casus een van de leukste activiteiten tijdens het college. Ik vind het erg interessant om raadsels en puzzels op te lossen. Wij hebben vanaf het eerste jaar heel gruwelijke beelden gezien van verminkte mensen en een echt lijk onderzocht, dus ik schrik totaal niet meer van schokkende foto's.'

Minke Rijnbout
(20, Forensisch Onderzoek)

'Ik kan geen *CSI* meer kijken. Ik word helemaal gek van alle dingen die niet kloppen in die serie. Er werd wel veel informatie gegeven in één keer. Wat lastig is, is dat de informatie vaak zo gevoelig is dat ze de presentatie zelfs niet op de schoolsite mogen plaatsen. Tijdens het college moet je dus goed opletten, want het is de enige keer dat je het hoort.'

Cliff Ellsworth
(20, Forensisch Onderzoek)

'*CSI* was een van mijn inspiratiebronnen om te beginnen met deze studie. Ik wist, tot vandaag, niet dat er zoveel mogelijkheden bestond om iemand te traceren. Privé bestaat eigenlijk niet. De interactie tussen het publiek en de gastdocent was ver boven die tijdens een gemiddeld college.'

cover
Fred van Diem

colofon

Weekblad voor de HvA en UvA *Folia Magazine* is in 2011 voortgekomen uit *Folia* (1948) en *Havana* (1996).
Redactieadres Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam, telefoon 020-5253981, e-mail: redactie@folia.nl
Hoofdredacteur Jim Jansen
Chef redactie Mirna van Dijk
Art director Pascal Tieman
Redactie (print/web) Marieke Buijs, Adelaida de Cuba, Mike Hofman, Maartje Geels, Hagar Jobse, Wim de Jong, Gijs van der Sanden, Clara van de Wiel, Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee Hadjar Benmiloud, Alie Boudount, Bob Bronshoff, Fred van Diem, Robbert Dijkgraaf, Julie de Graaf, Marc Kolle, Denise van Leeuwen, Danny Schwarz, Merijn Soeters, Mats van Soolingen, Won Tuinema, Bas Uterwijk, Tjebbe Venema, Joost Zonneveld
Eindredactie Mirna van Dijk, Harmen van der Meulen
Correctie Cecile Elffers
Opmaak Pascal Tieman, Carl Zevenboom
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Wouter Breebaart, Simon Dikker Hupkes, Ilse Duijn, Jurriaan Gorter, Jaap Kooijman, Ronald Ockhuysen (voorzitter), Jean Tillie, Sebas Veeke
Secretariaat Stephanie Gude (projectbegeleider)
Zakelijke leiding Paul van de Water
Drukker Roularta Printing, Roeselare België
Advertenties Bureau van Vliet, Zandvoort, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl
Voor advertenties binnen UvA en HvA: paul@folia.nl

Folia Magazine probeert altijd de rechthebbenden van fotomateriaal te contacteren. Bent u rechthebbende en hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

(advertentie)

CREA
cultureel studentencentrum

agenda september

digitale spionage

Nederland is koploper in het aftappen van telefoongesprekken. Bestaat privacy nog wel? **Sprekers** o.a.: Ton Siedsma. I.s.m. ISSO

thirsty for sovereignity

Can a Palestinian economy be built without control over its natural resources?
Speakers: Abdelrahman Tamimi, Abdullah Sharawi. I.c.w. AISA

cursussen

CREA organiseert jaarlijks zo'n 450 cursussen van digitale media tot beeldend en van theater tot fotografie. Kijk online voor het complete aanbod en schrijf je nu in voor een najaarscursus.

CREA café

Het dagelijks geopende CREA café is dé plek om bij te praten na je college. Ook voor een lekkere lunch, geurige koffie en goed bier. Kom ook eens een drankje doen!

CREAmsterdam

CREAmsterdam

www.crea.uva.nl

de lezer

In de rubriek 'de lezer' blikt wekelijks iemand terug op het vorige nummer. Wil jij diegene een keer zijn? Meld je dan aan via redactie@folia.nl.

JUSSI VIRTANEN (21), INTERNATIONAL BUSINESS & LANGUAGES, HvA

Ik spreek nog niet heel lang Nederlands. *Folia Magazine* heeft me wel geholpen om het onder de knie te krijgen. Zo leerde ik én de taal, én meer over het studentenleven in Amsterdam. De foto op de cover vond ik deze week een beetje nietszeggend. Jammer, want het is een interessant onderwerp. Als buitenlandse student die misschien wel in Nederland blijf wonen, blijf ik namelijk graag op de hoogte van bijvoorbeeld de arbeidsmarkt. Het artikel is nogal zorgwekkend, toch maak ik me vooralsnog geen zorgen. Als je écht goed bent, ben ik er van overtuigd dat je een baan kan vinden. De andere foto's vind ik overigens erg mooi en professioneel. Vooral de foto's van de jonge professoren. De artikelen in *Folia* zijn vrij lang. Ik lees het blad vaak in tussenuren, dan heb ik dus geen tijd om alles te lezen. Het zou goed zijn als er wat kortere artikelen in zouden staan, bijvoorbeeld zoals 'Passie'. Ik moest erg lachen om die van deze week. Dat die man zijn abonnement op *de Volkskrant* heeft opgezegd omdat ze het lettertype hadden veranderd. Wat ik fijn vind aan *Folia* is dat er niet héél veel reclame instaat, althans het is niet storend. Eén suggestie nog, waarom heeft *Folia* geen Engelstalig katern? In het begin van mijn studie had ik dat graag gelezen. Er zijn zo veel buitenlandse studenten aan de UvA en de HvA.' ▮▮▮ tekst en foto Mike Hofman

deining

'Wie had tien jaar geleden kunnen denken dat Nederland samen met Duitsland en voorheen exotische landen als Finland en het relatief economisch goed presterende Oostblokland Polen ineens tot het 'Noorden' zou behoren?' Docent moderne Europese geschiedenis aan de UvA **MATTHIJS LOK** over de kloof tussen Oost- en West-Europa, die sinds 1989 heeft plaatsgemaakt voor die tussen Noord en Zuid, in *NRC Handelsblad.*

'*Nederlandse leidsters lopen te veel rond. Een peuter krijgt misschien een halve minuut aandacht en daarna gaat de leidster alweer door naar iemand anders. Het belang van fysieke nabijheid wordt zwaar onderschat.*' Onderzoeker **ELLY SINGER**, over haar pedagogische onderzoek naar de 'kindercrècherevolutie' in *de Volkskrant.*

'Sinds 2008 is het officiële regeringsbeleid dat iedereen zich in Nederland thuis kan voelen. De gemeente Amsterdam heeft rond dezelfde tijd als target gezet dat het thuisgevoel van de Amsterdammers jaarlijks met twee procent moet toenemen'. Hoogleraar sociologie **JAN WILLEM DUYVENDAK** uit kritiek op een column van Thiery Baudet, die claimt dat we in Nederland lijden aan een ziekelijk afkeer van onze eigen gewoonten en gebruiken, in *NRC Handelsblad.*

'In de twintigste eeuw is dat Cort van der Linden. De slimme, partijloze en vrijzinnige premier die algemeen kiesrecht, onderwijsvrijheid, vrede en sociale wetgeving tot stand bracht.' Student politicologie, Europese Studies en rechtsgeleerdheid **SYWERT VAN LIENDEN** op de vraag wie de beste premier van Nederland sinds 1900 is, in *NRC Handelsblad.*

Opvallende quotes uit de afgelopen week van (voormalig) HvA'ers en UvA'ers. Iets leuks gezien, mail het naar redactie@folia.nl.

Proefpersonen gezocht

Gezonde, jong volwassenen die niet roken

SHOW YOUR TEETH

Ragers, tandenstokers en kauwgom

De SORBET studie bekijkt wat het effect is van de rubberen tandenstokers in vergelijking met nylon ragers op tandplaque en bloedend tandvlees. Bij het BAKER onderzoek wordt gekeken wat het effect is van een suikervrije kauwgom (gezoet met maltitol) in vergelijking met de basis van kauwgom en geen kauwgom op de bacteriële samenstelling van tandplaque.

Wat moet je ervoor doen?

Beide onderzoeken vinden op een dinsdag of donderdag plaats.
Voor SORBET moet je in totaal 6 keer langs komen (opgeteld 4.5 uur) en de meegegeven stokers en ragers gebruiken volgens een instructie. Tijdens het onderzoek wordt je gebit eenmaal professioneel gereinigd.
Bij BAKER kom je 3 keer (in totaal een ruim uur). Het lot bepaalt in welke groep je wordt ingedeeld. De kauwgomgroepen moeten 4 weken lang 5 x per dag 10 minuten kauwen. Gedurende 1 dag tijdens het onderzoek houd je een digitaal voedingsdagboek bij.

Meedoen!

Deelname is vrijwillig en kan slechts aan 1 van beide onderzoeken. Doe je mee en je komt je afspraken na, dan ontvang je een ruime financiële vergoeding! De medische ethische commissie heeft voor beide onderzoeken onderschreven dat deelname geen risico vormt voor je mondgezondheid.

Meld je aan op: www.showyourteeth.nl

Show your teeth is een onderzoeksgroep van ACTA

ACTA is het samenwerkingsverband
van de Faculteit der Tandheelkunde
van de Universiteit van Amsterdam
en de Vrije Universiteit Amsterdam.
www.acta.nl

ACTA

Gustav Mahlerlaan 3004
1081 LA Amsterdam
(tegenover de VU)
e-mail: showyourteeth@acta.nl
telefoon: 020 598 0307